Пролетарі всіх країв єднайте ся!

Освободжене робітників має бути ділом самих робітників!

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD — WORKING PEOPLE

ОРҐАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛ - ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

РІК IX. Ч. 29. СЕРЕДА, 25 ЛИПНЯ 1917 WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, JULY 25th 1917. No. 29 VOL. IX.

A. Gerylevich
Box 282

Новинки.

А. Ф. КЕРЕНСКІЙ СТАВ ФАКТИЧНО ДИКТАТОРОМ РОСІЇ.

З Росії наспіли послідними днями не зовсім сподівані вісти. В Петрограді вибухли заворушеня; жовніри на фронті в Галичині уступають перед Німцями і не хотять воювати. Німці відібрали Бережани, Тернопіль і Станиславів. Фінлянський сойм більшістю голосів, 136 проти 5, заявив ся за негайним цілковитим відірванем ся від Росії.

Премієр Львов зрезиґнував а його пост заняв А. Ф. Керенскій, котрий тимчасово задержить еще і пост міністра війни.

В виду такої ситуації, Рада Робітничих і Салдатських послів і селянський конґрес дали "неограничену власть" А. Ф. Керенському і його правительству для акції. Керенскій виїхав поспішно на фронт, щоби привернути порядок і дисципліну серед "нечесть і совість".

"КРОВЮ І ЗЕЛІЗОМ".

А. Ф. Керенскій обіцяє спасти Росію "кровю і зелізом", коли не поможе нічо іншого. "Полягаючи на довірю мас і армії — сказав він — правительство спасе Росію і її єдність кровю і зелізом, коли не поможуть арґументи, розум, честь і совість."

ПРИКЛОННИКИ ЛЕНІНА ВЕДУТЬ БОРБУ ПРОТИ ПРАВИТЕЛЬСТВА.

Заворушеня в Петрограді були викликані приклонниками Леніна, максималістами і анархістами. В них брали участь жовніри і матрози. Матрози і робітники прибули з Кронштату зі знаменами, на котрих виднїли написи:

"Проч з тимчасовим правительством! Проч з властию! Не хай жиє комуна!"

Приклонники Леніна ходили зі знаменами, на котрих були такі написи, як:

"Проч з капіталістичними міністрами! Вся власть для Ради Робітничих і Салдатських Послів! Проч з Керенским! Проч з війною!"

В борбі, яка вивязалась на улицях Петрограду, упало богато трупів а богато було ранених. Перед державною думою арештовано міністра рільництва В. М. Чернова, провідника соціялістів революціонерів і взято його закладником. Освободжено його доперва за старанями Л. Троцкого.

В Петрограді проголошено воєнне положене.

НОВИЙ МІНІСТЕРСЬКИЙ КАБІНЕТ В РОСІЇ.

Керенскій сформував вже новий міністерський кабінет, котрий, так як і перше є коаліційним, але число міністрів ограничено до десяти. З того пятьох міністрів є з соціялістичної групи, а пятьох не належать до жадної соціялістичної партії. Прочими державними департаментами будуть управляти не міністри, лише директори, не звязані з жадною політичною партією, котрі не є членами кабінету.

До кабінету ввійшли слідуючі міністри:

Соціялісти — А. Ф. Керенскій, премієр і міністер війни і маринарки; М. Церетелї, міністер почт і телеграфів; М. Скобелев, міністер праці; М. Чернов, міністер рільництва; М. Пешехонов, міністер достав.

Несоціялісти. — Н. В. Некрасов, заступник президента, міністер без теки; Л. Терещенко, міністер заграничних справ; І. Н. Єфремов, міністер справедливости; Н. Львов, прокуратор "Сьвятого Синода"; М. Ґуднев, державний контрольор.

Директорами департаментів назначено дотепер:

М. Прокоповича, поступового посла до думи, директором департаменту торговлї і аґрікультури;

А. А. Барішнікова, посла до думи, фабриканта з Москви, директором департаменту суспільної опіки.

Головну кватиру тимчасового правительства перенесено до Зимового Двірця.

З УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКОВОГО ЗЇЗДУ.

Зїзд приняв резолюцію про національзацію української армії, але рішив не порывати звязи з Тимчасовим Правительством і Радою Робітничих і Салдатських Послів.

Київ. — На засіданю українського військового зїзду крайне обурене викликала телеґрама виконавчого комітету Ради Робітничих і Салдатських Послів в справі національних військ.

Зїзд, як відомо, приняв резолюцію про національзацію армії. Виконавчий комітет Петроградської Ради Робітничих і Салдатських Послів повідомляючи про те, що питане про окремі національні війська поставлене до порішеня всеросійського зїзду Рад Роб. і Салд. Послів, просить зїзд видати відозву до салдатів Українців з зазивом, щоб они повздержали ся від всякої самовільної акції до порішеня питаня всеросійським зїздом.

Многі члени зїзду предложили післати виконавчому комітетови крайно різку відповідь. Винниченко і Петлюра накликували зїзд до спокою і вказували на необхідність підтримувати контакт як з тимчасовим правительством так і Радою Робітничих і Салдатських Послів.

Після горячих дебат, зїзд ухвалив післати в Петроград спеціяльну делеґацію для переговорів з виконавчим комітетом Ради.

Довкруги виборів до української військової ґенеральної ради розгорілись інстинкти. Знов різко проявив ся поділ зїзду на дві части: неприміро націоналістичну і більше умірковану, на чолї котрої стали письменники В. Винниченко і С. Петлюра, оба соціял-демократи.

Часть членів зїзду виставляє кандидатуру тих двох великих письменників і с-д. діячів. Друга часть — проти них.

В рух пускають ся всї средства вщерть до листів з погрозами. Приміром, схвильований Винниченко заявив зїздови, що він і Петлюра одержали анонїмні листи з домаганем від кликати свою кандидатуру на членів ґенерального комітету, бо в противнім разї вони зістануть вбиті.

Заява та зробила сильне враженє. Зїзд уряджує бурливу овацію Винниченкови і Петлюрі.

В склад комітету увійшли слїдуючі особи: письменики — Винниченко і Петлюра, лікар Лученко, полковник Павленко, полковник Пилькевич, авіятор Полозов, матрос Письменний, ґенерал Іванов, воєнний чиновник Горемикін, підпоручник Чернявскій, рядов. Ровінский, прапорщик Невний, полковник Капкан, підпоручник Михновскій, прапорщик Сезецкий, ряд. Граждан, підполковник Поплавко і прапорщик Потиченко.

СПРАВА АВТОНОМІЇ УКРАЇНИ.

В попередному числї нашої часописи ми вже доносили, що більшість членів російського міністерського кабінету заявила ся за опублікованем декларації в справі автономії України, так, як її виготовили міністри Терещенко і Церетелї, котрі були післані на Україну для переговорів з представителями Українців.

Коли на засїданю міністерського кабінету в приватнім домі премієра Львова прочитано звіт делеґатів Терещенка і Церетелї з переговорів з Українцями, міністри конституціоналісти-демократи спротивили ся формі предложеної делеґатами декларації, як також настоювали на тому, що Терещенко і Церетелї не були уповажнені робити яку небудь заяву в імени правительства; они були виделеґовані лише в тій цїли, щоб найти певні основи для порозуміня і згоди з Україною.

Терещенко і Церетелї знова рішучо настоювали, щоби ту декларацію сейчас опубліковано, додаючи, що форма її може бути змінена, але зміст повинен остати той самий.

Коли заряджено голосоване, обидва Львови і соціялісти заявили ся за декларацією, в такій формі, як її предложено. В виду опозиції більшости міністрів, кадетські міністри зрезиґнували.

Міністрами торговлї і просьвіти зістали назначені М. Прокоповіч і Чарновскій.

Після обзнакомленя ся з поглядами Терещенка і Церетелї і з письмом міністра війни Керенського в тій справі, тимчасове правительство рішило про утворене виконавчого тїла для виконаня мір дотикаючих адміністрації України. Його персонал буде назначений правительством в порозуміню з Українцями на основі рівноправної репрезентації других народностий заселюючих Україну.

Тимчасове правительство прийме симпатичне відношене в цїли переведеня конечних мір, так само й законопроєкту про розвязане аграрного питаня. Правительство не допустить до ослабленя мілітарної орґанізації і команди армії, але не буде противити ся орґанізованю частий армії зложених виключно з Українців. Що би полагодити сей проблем, специяльні українські делеґати можуть бути додані до воєнного міністерства, до ґенерального штабу і до кватири головного команданта. Льокальні українські військові комітети будуть продовжати виконувати свої функції.

К. ЛІБКНЕХТ ХОРИЙ.

Лондон, 17-го липня. — "Манчестер Ґардіян" доносить, що положенє Д-ра К. Лїбкнехта є так серіозне, що належить побоювати ся за його житє. Лїбкнехт є дуже слабий і пригноблений; він пробував вже три рази поповнити самоубийство, але сторожа всї три рази йому перешкодила. Лїбкнехт пише про соціялїзм і його відношенє до війни.

НАДІЯ НА ВРАТОВАНЄ ЖИТЯ Д-РА АДЛЄРА.

Копенгага, 17-го липня. — Вісти з Відня доносять, що парлямент зарядив новий процес для Д-ра Фрідріха Адлера, котрого засуджено на смерть за убійство президента міністрів фон Штірка. Сподіють ся, що після сего нового процесу він дістане лише легку кару.

ЗМІНА В РЕДАКЦІЇ "РОБІТНИКА".

З послїдних чисел "Робітника" довідуємо ся, що тов. М. Січинський вже не є його редактором. Редакторами "Робітника" є т. т. М. Цеглинський і Е. Крук. Тов. Січинський став редактором "Народа", орґану федерації Українців в Злучених Державах.

70 ДО 80 МАЙНЕРІВ УБИТИХ В КОПАЛЬНІ В НЮ ВОТЕРФОРД.

З Галїфаксу і Монтреалу доносять, що в копальні "Dominion Coal Co" ч. 2. в Ню Вотерфорд вибухла експльозія, котра убила 70 до 80 майнерів.

ДО ТИХ БУДІВЛЯНИХ РОБІТНИКІВ В ВІННІПЕҐУ, ЩО ПРАЦЮЮТЬ ЗА СТРАЙКОЛОМІВ.

Робітники! Здаєть ся нема ні одного проміж вами, котрий би не знав, що ми, будівляні робітники, зорґанізовані в юнію вийшли на страйк, щоб добити ся у наших визискувачів такої платнї, за котру ми моглиб вижити в теперішнім тяжкім часї, девять годинного дня працї і платнї поза звичайні години працї півтора раза такої як за звичайні. Боремо ся ми так для нашого як і вашого добра; виборемо ми лучшу платню, то й ви її дістанете; виборемо лучші услівя працї, то й ви з них будете користати. Ми бажаємо поправити нашу і вашу долю.

Чиж ви не бажаєте того, о що ми боремо ся? Чи не бажаєте для себе, для своїх жінок і дїточок лучшого житя?

А єсли так, то чому ви не помагаєте тій борбі яку ми почали а йдете помагати нашим і вашим визискувачам поборювати наші домаганя? Чому йдете помагати нашим і вашим гнобителям ще гірше затягати на нас цупке ярмо? Чому йдете помагати їм, щоб ще дужче ви сисали із нас і вас, з наших і ваших жінок і дїточок послїдні соки? Не жаль вам ваших власних знужданних дїточок і жінок?

Чи знаєте за що і через кого нас в кайдани кують і по тюрмах саджають?... Через вас не сьвідомі робітники. Ви нам кайдани на руки й на ноги накладаєте і до тюрем заводите; бо колиб ви не йшли до роботи за страйколомів а стояли із нами, ми не потребувалиб наглядати за вами по роботах і не наражалиб ся на переслїдуваня. І не чуєте ви плачу жінок і невинних дїточок тих, котрі за ваше власне добро, через вас самих в тюрмі мучать ся? Чи не палить вашого лиця сором за ту зраду, яку ви робите супроти своїх братів недолї і працї і супроти їхнїх та своїх жінок та дїтий? Чи розумієте ви який злочин, яке нечесне і страшне дїло ви поповняєте, йдучи до роботи за страйколомів?

Подумайте над сим і коли у вас ще є хоч трохи чести і почутя людської гідности — покиньте роботу і приходїть до нас, щоб разом з нами добивати ся кращого житя. Ми вам все простимо, приймем, як братів. Будем собі спільно помагати в потребі і держати ся єдно доки не побідимо.

А коли ви останете і на дальше глухі на наш зазив, на плач жінок і дїтий потерпівших через вас наших товаришів, коли дальше підете помагати нашим ворогам побивати нас, тодї тяжте, що не буде в нас братнього почутя для вас. Ми вистоїмо до кінця і побідимо; вас страйколомів не богато. Але колиб вас не було нї одного, ми всї разом скорше побідилиб.

І не бажаємо ми, щоб в будучинї завсїгди і всюди клеймити вас як негідних зрадників; не хочемо, щоб сльози жінок і дїтий потерпівших наших товаришів отруєю палили ваше нутро. Тому кличемо до вас: не йдїть до роботи! Лучіть ся з нами а будьте певні, що незадовго ми всї вернемо до роботи за лучшу платню і на лучших условинах працї.

Юнія будівляних робітників.

ВИНЯТКОВІ ПРАВА ДЛЯ СТРАЙКОЛОМІВ.

Страйкуючих будівляних робітників в Вінніпеґу, котрі походять з Австрії а не мають горожанських паперів, засудив військовий суд за те, що вийшли поза границї міста без виреґістрованя ся; але той самий суд зовсїм не каже нїчо кільком скебам, котрі так само не виреґістровують ся а йдуть по за границї міста до роботи. На оборот, їх ще й стережуть військові власти, щоб їм хто чого лихого не вдіяв, за їхню нїк чемну зрадницьку супроти своїх товаришів робітників роботу.

КОНСКРИПЦІЙНИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ ПЕРЕЙШОВ ТРЕТЕ ЧИТАНЄ.

Конскрипційний законопроєкт перейшов в палатї послів трете читанє в вівторок, 24-го липня, о год. 5.30 по пол.

За законопроєктом було 102 голоси, проти 44.

Правительственна більшість за законопроєктом виносить 58 голосів.

22-ох лїберальних послів голосувало за законопроєктом. 3 французьких консервативних послів голосувало з ґрупою Лоріера проти законопроєкту.

Законопроєкт піде тепер до сенату.

ПРОГРАМА

загально партійного з'їзду, котрий має відбути ся на днях 16, 17, 18 і 19-го серпня, с.р. в льокали укр. соц. дем. відділу на розї улиць Burrows і Powers в Вінніпеґу.

1. **Отворене з'їзду і привіт делеґатів.**
2. **Провірене мандатів.**
3. **Вибір предсїдателя і секретарів.**
4. **Справоздане Екз. Комітету і Екз. Ради.**
5. **Справоздане делеґатів Окружних Комітетів.**
6. **Справоздане Адміністраційного Комітету "Р. Н."**
7. **Справоздане редактора і адміністратора "Р. Н."**
8. **Доповнене партійної конституції.**
9. **Партійні непорозуміня.**
10. **Партійна преса і література.**
11. **Номінація Екз. Комітету і Адм. Ком. "Р. Н."**
12. **Справа каси хорих.**
13. **Революційний фонд.**
14. **Вільні внески і пропозиції на добро партійного руху.**
15. **Замкнене з'їзду.**

Всї товариші делеґати, приїхавши до Вінніпеґу, повинні зголосити ся до редакції "Р. Н." під ч. 873 Main St. де на них будуть вже очікувати місцеві товариші. З'їзд почне ся в четвер, 16-го серпня, о 10-ій год. рано.

В. Н. КОЛІСНИК,
орґанізатор.

РОЗІГРАВКА В ДОХІД "РОБОЧОГО НАРОДА"

відбуде ся на пікніку укр. соц. дем. відділу і Драм. Кружка ім. В. Винниченка в Вінніпеґу в неділю, 19-го серпня, с. р.

Спішіть же з купном тикетів, щоб всї до того часу розійшли ся! Цїна тикета 25 цнт. На розігравку призначено богато цїнних предметів, декотрі і по кількадесять долярів. Пишіть або приходїть за ними до редакції "Р. Н."

ПРИ КОЖДІЙ НАГОДІ ЗБИРАЙТЕ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "РОБОЧОГО НАРОДА" І РЕВОЛЮЦІЙНИЙ ФОНД І ЗАСИЛАЙТЕ ЇХ ДО: "ROBOTCHYJ NAROD"

Box 3658, Winnipeg, Man.

ПОЗІР! ТРАНСКОНЦІ, ПОЗІР!

Відділ У.С.Д.П. ч. 23 устроює

ВЕЛИКИЙ МАСОВИЙ МІТІНҐ,

в неділю, дня 29 червня, с. р. о год. 2-гій по полудни, в Читальни ім. Т. Шевченка. На мітінґу будуть виголошені промови на ріжні теми. Відділ запросив відомих бесїдників з Вінніпеґу т. т. М. Княжевича і В. Яніцкого.

Вступ вільний.

Приходїть всї і кличте своїх приятелів.

За комітет,
І. Гут, секретар.

PALACE THEATRE

501 SELKIRK

ТАЙНЕ КОРОЛІВСТВО.

Одною із найкращих і найбільше зворушаючих штук, які коли небудь виставляли ся в театрах рухомих образів, є довга штука показувана серіями, п. з.

"ТАЙНЕ КОРОЛІВСТВО"
(THE SECRET KINGDOM)

написана Л. Дж. Ваніом.

В штуцї сїй знаменито змальовані відносини пануючі на королївських і цїсарських дворах, інтриґи і скриті убійства, котрими навіть брат проти брата проміж коронованими тиранами послугує ся, щоби добути собі власти. Обманюване народа, накладане на нього тягарів для добутя власних роскоший, фалш в відношеню до свого найблизшого окруженя, безпримірні злочини коронованих "сьвятців", уся їх страшна звиродніліcть — все те змальоване в тій штуцї, так ярко, що она захоплює всякого з самого початку так, що він буде слїдити з великим зацікавленем за дальшими випадками аж до самого кінця.

До тогож захоплюючо грають в нїй звісні актори: Charles Richman і Dorothy Kelly.

Штука ся справдї вчить сїрі маси богато дечого, про що они може і нїколи не думали.

Хто хоче побачити сю штуку, той буде мати нагоду видїти її в "PALACE" театрі почавши від пятницї, 27-го липня. Згаданий театр буде показувати її кождої пятницї і суботи по три акти нараз.

Хто тільки жив під опікою коронованих гнобителїв, повинен прийти і подивити ся на їхне житє і на способи, якими они знущають ся на народнїх масах.

Запамятайте собі,

ЩО УКР. СОЦ. ДЕМ. ВІДДІЛ
і
ДРАМ. КРУЖОК ІМ. В. ВИННИЧЕНКА
УСТРОЮЮТЬ
В НЕДІЛЮ, 19-го СЕРПНЯ, С. Р.

Другий Пікнік

З приводу загального з'їзду Укр. Соц. Дем. Партії, котрий відбуде ся в тім часї в Вінніпеґу.

Пікніковий комітет докладає всїх старань, щоби шановні гості забавили ся ще о много краще, чим на попереднім пікніку.

Програма і місце будуть оголошені пізнїйше.

ARCHIVES OF ONTARIO
TORONTO

"ROBOTCHYJ NAROD"
(The Working People)
The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada.
Published weekly by
The Executive Committee of the U. S. D. P. of Canada.
at 873 Main St. Winnipeg, Man.
Phone: St. John 1465

M. Popovich, Editor.

Subscription $ 1.50 a year in Canada. Elsewhere $1.75.

"РОБОЧИЙ НАРОД"
одинока в Канаді і найстарша в Америці соціял-демократична часопись, орґан Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді.

Виходить що тижня.

Редактор, М. Попович.

Річна передплата на "Р. Н." виносить:
в Канаді **$1.50**
в других краях **1.75**

Рукописий не звертає ся.

За оголошеня редакція "Р. Н." не відповідає.

Адреса до "Р. Н." така:

"ROBOTCHYJ NAROD"
Box 3658, (St. B.) Winnipeg, Man.

Готовте ся до Зїзду.

Наближає ся партійний з'їзд. Не без слушности члени нашої партії привязують до нього велике значінє. На нього ждала наша партія довше вже, чим повинна була ждати. Богато важних справ, які мав полагоджувати загально-партійний з'їзд, були полагоджувані ріжними партійними комітетами, окружними з'їздами, або були відкладані до все відтяганого з'їзду.

Не дивно проте, що наша партія богато на тім терпіла. В партії годі було вдержати потрібного порядку, єдности і карности, контролї над всім партійним рухом, над непорозумінями, шкідливою роботою деяких одиниць і т. д. і т. д. Тому то члени нашої партії, котрі знають ті недомаганя, котрі тільки реґулярні партійні з'їзди можуть усувати, радіють, що нарешті партія діждала ся свого загального з'їзду і до того в так важній хвилї, коли перед нами відкрило ся таке широке поле до засіву соціялїзму, що сил не стає до всього великого труду.

Та не вистарчить лише тїшитись з'їздом, але й треба доложити усїх старань, щоб він так випав, аби він оправдав покладані нами на нього надії і щоби справдї приніс партії сподівану користь.

Що найважнїйше, треба, щоби всї відділи нашої партії за всяку цїну вислали на нього своїх делеґатів пропорціонально до числа своїх членів. Кошта подорожи будуть рівномірно розпределені на всїх членів партії і тому се рішучо не повинно бути перешкодою, через яку відділ не мавби вислати своїх делеґатів. На делеґатів треба вибирати товаришів спосібних і відданих партійному рухови, а не яких небудь нещирих членів,що хотїлиб поїхати на з'їзд робити галабурду і шкоду партії. Розуміє ся, поодинокі відділи найкраще знають, хто з їхнїх членів може помогти хосенній і успішній працї з'їзду.

Після вибору делеґатів, відділи повинні обширно обговорити справи зазначені в програмі з'їзду і передати свої бажаня, відносно полагодженя сих справ на з'їздї, своїм делеґатам, щоби они їх передали з'їздови. Кромі сего, відділи повинні передати своїм делеґатам всякі хосенні пропозиції і пляни під розвагу з'їздови. Коли делеґати зберуть ся приготовані до обговорювання і рішаня ріжних пекучих справ, які лише назбирали ся за весь час в нашій партії і які з'їзд буде мав полагодити, тодї і праця з'їзду піде легко і буде мати успіх.

Тому готовмо ся товариші завчасу. Дуже порадним було би, щоби еще до з'їзду товариші обговорювали всї наші справи, що мають бути полагоджені з'їздом, на сторінках "Р. Н."

Старайтеж ся використати оставший ще до з'їзду час на належите приготовленє ся до нього, бо від сього в великій мірі залежати ме його успіх.

—0—

Додержують слова.

Будівляні контрактори в Вінніпеґу додержують слова. Грозили страйкуючим робітникам, що візьмуть собі до помочи проти них поліцію і мілїтарні власти і показало ся, що ті готові до їхнїх услуг; грозили вязницею і кемпами, і показало ся, що вспіли вже туди заслати кільканайцятьох невинних робітників-страйкерів.

В минувший четвер гурток страйкерів (будівляних робітників)вибрали ся роверами до Транскони, щоб подивити ся, чи не працюють там при будові елевейтора які скеби (страйколоми). Тільки они приїхали туди, сейчас стрінули ся з трансконською поліцією. Поліціянтів було лише кількох; они тільки спитали, чого ті робітники приїхали і приказали їм, щоб ходили по дорозї і не входили на землю, котра належить до правительства. Робітники так і робили і заховували ся цїлком спокійно. Але по хвилинї з Вінніпеґу надїхали з шаленою скорістю два автомобілї з жовнїрами. Жовнїри почали стріляти з револьверів, що викликало серед робітників переполох і дехто з них почав тїкати в ріжні сторони. Жовнїри вганяли за втїкаючими робітниками і зловили їх 23-ох; відтак зловили вечером еще двох в Трансконї. Зловлених заковано і відвезено до Вінніпеґу, де приміщено їх спершу всїх разом в еміґраційнім домі, а відтак відділено тих, що мають горожанські папери або що походять з Росії, від тих, що реґіструють ся і відведено їх до провінціональної вязниці. В тій ґрупі було їх сїмох.

З прочих 18, пятьох сейчас же другої днини військовий суд вислав до Cochrane, Ont., до кемпи інтернованих, а оставших 13-ох засудив тойже військовий суд на 2 місяцї вязниці і по $50.00 кари, а в разї не заплаченя тої суми, на місяць вязниці більше. Обжалованим не дозволено навіть нїчого сказати на свою оборону. Їх суджено нібито за те, що они вийшли поза границї міста без відома мілїтарних властий і за нелеґальне згромаджуванє ся.

Прочих сїмох, що мають горожанські папери або походять з Росії, має судити звичайний цивільний суд. Їх випущено на волю за залогом, по $50.00 за особу, який зложила за них їхня юнія. Росправа їхня мала відбути ся минувшого понедїлка по полудни в провінціональнім судї, але їхній адвокат постарав ся о відложенє її на слїдуючий понедїлок, на год. 2.30 по полудни.

Як завсїгди, так і в сїм випадку, капіталїстична жовта преса з безпримірною підлістю і злобою розтрубіла, що "вороги Канади" зробили "заворушенє". Майор Джексон в своїй лїтанії при засудї витолкував арештованим, що они зробили переступство супроти закона і властий (читай — проти капіталїстів) і тим оказали велику невдячність Канадї, котра, по думцї майора Джексона, дала їм свободу (!?) і спромогу доробити ся такого маєтку, якого їм може позавидувати неодин добрий "бизнесмен". Та найважнїйше, на що майор звернув увагу, то се, що **робітники не повинні орґанїзувати ся і слухати аґітаторів.**

О се їм іменно і розходить ся. Та даремна їхня рада; будівляні робітники зрозуміли вже, що для них значить їхня орґанїзація. Она є колькою в боцї для контракторів, але визвольною силою для робітників.

Цїлий сей напад на безборонних і цїлком невинних робітників, як дехто з "власть імеющих" сам виговорив ся, мав нагнати страху страйкерам і розбити їх єдність. А що в тім була рука контракторів, про се не може бути сумнїву.

Додержали контрактори свого слова, додержать страйкуючі робітники свого. Їх зовсїм той "пострах" не злякав. Він еще більше скріпив їх завзяте і постанову не вернути до роботи доти, доки їхнї домаганя не зістануть вдоволені.

Не подали ся они своїм визискувачам передше, не подадуть ся і тепер, коли їхнї товариші терплять у вязници; они обі цїнують мужно вистояти в борбі аж до своєї побіди.

Їхня юнія і федерація робить всї стараня, щоб невинно обжалованих не покарано, а несправедливо засуджених освободжено.

—0—

В СЛІДИ ЦАРСЬКОЇ РОСІЇ.

Яка неописана радість обняла всїх на вістку, що царська Росія впала, що там, де колись панувала нагайка і шибениця — настала повна свобода, там де недавно ще не вільно було свобідно слова промовити щоб не бути арештованим — нинї, говорю, нинї, в час війни там така воля, така свобода, що навіть почта за границю відходить нецензурована. Так, там нинї воля, бо там кождою справою розпоряджає самий нарід, робочий і сїльський нарід.

Але те ганебне царське самодержавіє пропало раз на все тільки для Росії. В других державах воно не тільки що істну є ще (хоч в меншій мірі), але навіть там де його нїколи не було зачинає тепер народжуватись. Се не жарти ,а гірка дїйсність.

Ті "дорогоцїнні" царські методи до яких цїлий поступовий сьвіт відносив ся з обридженем: насильства, шпіґуньства, арешти, погроми і т. и. перенеслись з Росії до "вільної", "демократичної" Америки. А стало ся се тому, що Америка дуже наважила ся "боронити" демократизм перед мілїтаризмом. Правда, се звучить дуже гарно, але чи є в тім хоч крихітка правди? Чи можна гасити вогонь вогнем? Нї, війни не знищить ся війною й мілїтаризму не знищить ся мілїтаризмом.

Як виглядає ся оборона демократизму перед мілїтаризмом та як народжуєсь в Америцї царизм, переконаєтесь з по низших стрічок.

Нищила в себе царська Росія свободу слова, — нищить його ще яркійше Америка.

Заповняла Росія свої тюрми найкращими синами працюючого люду, дїєть ся нинї те саме в Америцї. Арештам нема кінця. Майже в кождім більшім містї, де гуртуєть ся більше працюючого люду, тюрми заповнені. В самій Філядельфії арештовано нараз 62 соціялїстів. Як подають американські часописї, відколи Америка виступила "боронити" демократизм, арештовано около 3000 людий. Одні з них вже за суджені, инші ще ждуть суду.

Засилала Росія своїх горожан на Сибір, не лишає ся по заду і Америка. На днях арештовано й заслано до кемпи на границї Мексика поверх 1,200 "Індустріяльних Робітників Сьвіта" одиноко за те, що сї ніяк не хочуть погодитись з тим, що Америка боронить демократизм перед мілїтаризмом. Можливе й те, що незабаром таких "незгідних" людий буде ся засилати в холодну Аляску. Нинї в Америцї все можливе.

Не соромилась Росія погромів проти Жидів, чомуж би соромити ся Америцї погромів проти соціялїстів? І посипались погроми в Бостонї, Ню-Йорку, Клївлендї та других містах. Будинки понищено, невинних людий побито ще й поарештовано. Під сим взглядом американські жовнїри й поліція цїлком не дали ся засоромити царським козакам. Та як же, вони ж прецїнь боронять демократію...

Та вже найбільше по царському поступила Америка з свободою преси. Майже всї визначнїйші соціялїстичні часописи і журнали впали жертвою американського самодержавія. Свободу має там нинї тільки буржуазна чорносотенна преса, яка на цїле горло попирає та приплїскує роботу горстки капіталїстичних наймитів з Вашінґтону. Сеж і є та преса, що за Юдин гріш затемнює публичну опінїю та висьпівує гимни в честь виступу Америки до війни нїби в обороні демократизму а в дїйсности в обороні інтересів капіталїзму! Та все те вказує тільки на одно: що хоч соціялїстичний рух не обняв ще усе американське робітництво, хоч соціялїстична преса не є ще сильною, то всеж американські юнкри на чолї з своїми босами капіталїстами ляканють ся його, як і лякалась його завсїгди стара царська Росія. Та помимо всякого вибілюваня поступків горстки капіталїстичних наємників в Вашінґтонї буржуазною запроданою пресою, нарід приходить до сьвідомости, що се не є оборона а нищенє демократизму і свободи. Визначний соціялїстичний провідник, професор Скат Нірінґ сказав: "Що би в дїйсности оборонити демократизм, треба зробити тут те саме, що зробила Росія, іменно, перебрати всї державні справи в руки працюючого люду".

І. Н-ий.

ХТО ПОБІДИТЬ?

Питанє:—хто побідить?—на устах воно й у нас, та тільки не про ту побіду в траншеях. В нас на думцї і на устах побіда в борбі, яку веде людство безнастанно віками цїлими і то не за право володїня морями анї не за право домінації на сушах. Така борба і побіда мало нас обходить, бо ми з неї нїякої користи не будемо мати. Нею тїшать ся капіталїсти та середна кляса, бо для них така побіда означає нові ринки, новий збут і сильнїйший визиск. Нас робітників інтересує наша власна **побіда в борбі за сьвяту справу, за нашу свободу.** Про сю побіду ми й хочемо говорити, бо вона варта сего, вона бо для нас дороща понад все.

Про якуж свободу хочете ви говорити, — спитає неодин, таж нам говорять від ранку до вечера, таж кождого дня тони паперу виписують ся про свободу та про її оборону? На се ми відповімо: Не вірте тим людям, що гнуть вам такого харамана, бо вони сьвідомо брешуть. Ми як члени сїмї працюючого люду, свободи не мали і не маємо. Свобода є і нинї, але не для нас, а для кляси богачів-визискувачів. Се нинї їхній монополь. Правда, вони старають ся всякими способами вговорити в нас, що ми свобідні, вони вказують нам навіть на демократичний лад правлїня (який демократичним не є), вони потїшають нас що ми маємо право голосу в виборі уряду, який відтак помагає їм рабувати нас, але все те є тільки тїнию свободи — а нїколи свободою.

Ми, працюючі люди, **бажаємо економічної свободи та справедливости** і в борбі за неї ми ждемо побіди. Від борби за таку свободу ми нїколи не відкажемо ся, бо всї ми бажаємо повної надгороди за нашу працю. А доки сего не буде, доки нашу працю зрабовує від нас кляса капіталїстів, ми не є свобідними, ми їхнї невільники.

Раз почата борба з ворогом нашої робітничої свободи мусить бути доведена до побіди над ним. Не зражаймо ся малими невдачами, не зражаймо ся й тим, що в сїй завзятій борбі вони ужиють проти нас всякої підлости, крайно брехливих видумок, назвуть нас зрадниками, ужиють проти нас багнетів й криміналів, щоби тільки ради свого визиску розбити нашу пролетарську єдність, — ми стїймо непохитно, не піддаймо духом, бо правда сильнїйша від найтвердшої крицї і побідити мусить.

І. Н-ий.

ФОНД Т. ВАРШАВСЬКОГО.

ДАТКИ ПРИСЛАНІ ЧЕРЕЗ РЕДАКЦІЮ "РОБ. НАРОДА."

Hamilton, Ont.

Хвальна Редакціє!

Довідавшись про нещасте, яке навістило т. Варшавського попробував і я зібрати дещо поміж земляками, щоб помогти безталанному.

По $2.00 зложили: Ілія Фочук, Никола Кузенко, Тимко Стасюк, Теодозій Середюк, Іван Шміґель, Андрій Содован, Дмитро Кузенко, Василь Фочук, Олекса Рудик, Юрко Квасняк.

По $1.00 зложили: Семен Ґоян, Василь Мірка, Петро Очаґрук, Григорій Чичул, Петро Василик, Лукян Василик Деміян Месенчук, Василь Месенчук, Семен Сташковський. Дмитро Фочук, Петро Возняк, Анастазія Сташковська.

По 50ц.: Петро Фочук; по 25ц.: Дмитро Григорів, Василь Ісаїв і Кася Возняк.

Разом $33.25

З повожанєм,
Юрко Квасняк.

Transcona. Man.

Дорогий Тов. Редактор:—

Я низше підписаний передаю на ваші руки $2.20, котрі прошу вислати для бідного тов. П. Варшавського.

Зложили слїдуючі товариші: С. Кохановський $1.00; ;по 25ц.: І. Ґабис, В. Кись, Н. Грабович і В. Кернач; по 20ц.: Р. Корінкевський.

Всїм жертводавцям складаю щиру подяку.

Ваш за соціялїзм,
Іван Гут.

Welland, Ont.

Хвальна Редакціє "Робочого Народа"! Коли я довідав ся з вашої ґазети і з "Гайдамаків", щоби помочи бідному калїцї Петрови Варшавському і єго дїточкам, я займив ся збіркою помежи своїми людьми і знакомими і помимо перешкод таки зібравим хоть невелику суму, але приймїть і те і вишлїть бідному калїцї. Рівнож прошу оголосити жертводавців в слїдуючім числї Вашої ґазети і прислати менї то число для перегляненя.

Я зібрав суму 24 доляри, котрі ви силаю через Вашу редакцію.

Зістаю з поважанєм,
В. Дорош.

Жертводавцї:

По $2.00: В. Дорош, Д. Косаревич.

По $1.00: М. Лакюк, Ф. Вовк, М. Дворский, Ів. Мокриньский, Т. Бавлюк.

По 50ц.: Ф. Плашчоньскі, Ів. Литвин, П. Струпіль, П. Томчишин, Ю. Забитовський, О. Зінька, Д. Кирста, И. Чухноский, В. Марусик, С. Олексів, Ю. Лоевскі, Т. Сава, Н. Гранат, В. Пендик, Ф. Пичель, Щ. Кузик, М. Тилизин, Г. Атаманюк, С. Цюпайло, П. Войтина, Ю. Кирста, Г. Бриздей, В. Дембатюк, К. Илькоски, Ф. Лїнкоски, Д. Гавлюк, Д. Фралюк, П. Семенюк.

По 45ц.: А. Шчербач.

По 30ц.: О. Заяць.

По 25ц.: Н. Лукинчук, П. Василик, С. Щербач.

По 20ц.: Д. Бакалов, М. Сосноский.

По 10ц.: И. Загорскі.

Разом $24.00

Alexander, Man.

Хвальна Редакціє!

Посилаємо через редакцію "Роб. Народа" $10.00 як поміч для тов. П. Варшавського, котру зложили слїдуючі товариші.

По $3.00: М. Гудима.

По $2.00: Я. Королюк, В. Бойчук.

По $1.00: Я. Сівіцький, Я. Чіпіль, М. Кришталович.

Прошу помістити в "Р. Н." імена жертводавців.

Товариші з Alexander, Man.

ДАТКИ ПЕРЕСЛАНІ ВПРОСТ НА РУКИ Т. П. ВАРШАВСЬКОГО.

South Porcupine, Ont.

Хвальна Редакціє!

Повідомляємо Вас, що ми зібрали в "Dome Mines" South Porcupine, для бідного калїки т. П. Варшавського $51.00 і висилаємо сї гроші впрост на його руки до Едмонтону і просимо проголосити імена жертводавців.

По $3.25: І. Утій.

По $2.25: Г. Процишин, І. Процишин.

По $2.20: П. Процишин.

По $2.00: А. Ґайн.

По $1.00: Г. Рубанец, Д. Плецан, Й. Токар, А. Утій, Я. Мушинскі, Я. Влад, М. Влад, А. Кузяк, І. Гринок, А. Городенскі, Й. Кравзук, І. Стефнюк, О. Стефнюк, І. Мілет, Й. Стефаньскі.

По 50ц.: А. Хірбіньскі, Н. Сікора, А. Тарадак, М. Церковнюк, І. Смерека, М. Остафійчук, Г. Галамей, К. Жижковскі, Ф. Випаснік, М. Зарійін, П. Васильскі, М. Волосов, М. Боднарчук, М. Банасюк, В. Косїньскі, Н. Ґлух, П. Пула, І. Баркавац, І. Маркевіч, К. Архетка, Ф. Гетман, М. Костюх, Н. Завалюк, І. Томко, П. Рзях, Я. Зукавец, С. Салом, Н. Стефук, Т. Сакалюк, Н. Кейван, Н. Лазар, Т. Майковскі, С. Стринатка, Ю. Герман.

По 45ц.: І. Ґемачук.

По 35ц.: Б. Маріянчук.

По 25ц.: Ф. Кернїцкі, М. Косован, С. Савка, П. Стахів, Д. Дутка, М. Арбора, М. Гелперн, Й. Мілюнов, Ф. Пасковіх, П. Лесук, І. Кузик, П. Пагар, М. Вовк, Ф. Палагнюк, І. Пенькруж, М, Канрух, М. Рузайний, А. Петрофф, Т. Вовна, І. Паламарчук, Дж. Мільер, Дж. Вапса, Д. Ахі, Й. Якиванскар, І. Лобода.

Разом $51.00

Іван Утій,
Григорій Процишин.

Edmonton, Alta.

Дор. Тов. Редактор!

Я отримав запомогу в сумі $54.35 від робітників в копальни вугля Great West Coal Co. В сїй справі найбільше старав ся помочи пітбос (робітник) Дж. Руссель і т. т. М. Новаковський та К. Плесюк. За сї жертви складаю всїм сердечну подяку і бажаю всїм жертводавцям довгого житя і здоровля за їх добрі і щирі серця.

Ваш вірний товариш,
П. Варшавський з родиною.

ІМЕНА ЖЕРТВОДАВЦІВ:

По $3.00: Дж. Руссель; по $2.00: Дж. Блейр; по $1.35: С. Фраґнел; по $1.00: Дж. Барбер, Дж. Парк, С. Дейвідсон, Дж. Чолмерс, П. Кальойс, П. Сессіно, Дж. Депрете, Дж. Довсон, Вм. Шомсон, А. Ончичак, Дж. Ґордон, Дж. Шортрідж, С. Нейс, Ґ. Кель, С. Ковак К. Плясек, Е. Маланчук, С. Стуарт, Дж. Сайкс, І. Бямонт, Дж. Пацоля, Н. Мойса, С. Дивонош, Ф. Кастук, Дж. Лютрель, Р. Мекґреді, В. Мілс, Ф. Гардвіч, Дж. Кондрат, С. Мілс, С. Боднар, А. Бюмонт, Дж. Мекґреді, В. Гуска, А. Томсон, Дж. Во, Дж. Бінвен, Г. Еплеґейт, Г. Говс, І. Данїлович, Ф. Павлюк, К. Курилюк; по 50 ц.: Дж. Моррекс, Р. Лямюн, М. Джемс, Д. Кук, В. Вокер, М. Павнук, М. Романчук, С. Кузїмський, К. Козук, В. Присїжний, Д. Гнїдан.

КУПУЙТЕ ОТСІ КНИЖКИ В РЕДАКЦІЇ "РОБОЧОГО НАРОДА":

Розвиток соціялїзму від утопії до науки	15ц
Релїґія розуму	10ц
Добробит	10ц
Історія червоного прапора	10ц
Бог в революції	35ц
За землю і волю	25ц
Відокремленє Галичини	12ц
Конець сьвіта	10ц
Наш Прометей	10ц
Червоний Кобзар, найкращі пісні	10ц
Американський Робітник	10ц
Робітнича Читанка	15ц
Біблїя капіталїста	10ц
Гори трупів і море крови та сліз	5ц
Золото і нужда в Америцї	5ц
Жінка і соціяльне питанє	10ц
Соціялїзм а Релїґія	15ц
Важне питанє	5ц

Адресуйте так:

"ROBOTCHYJ NAROD"

Box 3658, (St. B.) - - - - - **Winnipeg, Man.**

Вийшла з друку нова книжка

Гр. Ф. Семешка

В ЧАСИ ВІЙНИ.

(Хроніка з житя засланців на Сибірі в часи сеї страшної війни).

Книжка видана накладом Української Федерації Америк. Соціялїстичної Партії.

Містить в собі 88 сторінок друку, ілюстрована 20 малюнками.

ЦІНА **40 центів.**

Замовляти можна в редакції "Робітника" **2335 West 11 St. Cleveland, Ohio** і у всїх відділах Укр. Фед. Соц. Партії.

ARCHIVES OF ONTARIO
TORONTO

ЯК БОГ ПОКЛИКАВ "СЬВЯТИХ ОТЦІВ" ДО НЕБА.

(Витяг з "Історії папів римських" Ранкого і "Annales ecclesiastici" кардинала Цезара Баронія).

Не кождий папа римський умирав так довго і тяжко як Лев XIII. Много з них покликував Пан Біг до царства небесного нагло, по недовгім пановану, після того, як то було на руку котрому з кардиналів. Много папів римських умирало нагло, по недовгім пановану, після того, як то було на руку котрому з кардиналів. Много папів римських умирало так нагло, в короткий час потім як засіли на престолі сьв. Петра, що се викликувало загальний перестрах. Не зашкодить тому, коли подамо до відомости наших читачів, кілька таких "послідних хвиль" "сьвятих отців".

За пановання папи Івана VII, повстав в Римі заговір, котрий мав на ціли видати Рим Сараценам (музулманам). Головою заговору був портський епископ Формозус. Сю змову однак відкрито а Формозуса позбавлено епископства і покарано. Пізнійше в р. 891 вибрано Формозуса папою римським але рівночасно також окликано папою діякона Сергія. Коли оба рівночасно прибули до церкви сьв. Івана для коронації, прийшло поміж приклонниками обох папів до кровавої борби. Формозус побідив і по трупах доступив до коронаційного престола. По його смерти знов меч розсудив на користь Боніфатія VI., сей небавом умер, а его наслідником вибрано Стефана VI. Стефан VI. казав видобути з гробу мощі Формозуса, прибрати їх в ризи понтифікальні і в усі відзнаки гідности папи римського та внести до церкви, де в присутности всїх кардиналів, много епископів, сьвящеників і вірних відбув над ним суд. "Підсудимого" обжаловано о ріжнородні злочини і візвано его, "щоби ся боронив". Обжалований однак боронити ся "не хотів", тому узнано його "за згодою цілого собору" "винним", позбавлено достоїньства папи рим. і проклято. Відтак мощі обдерті з шат збезчещено, на приказ папи тягано їх по вулицях міста а вкінци вкинено до ріки Тибру. Літописець папства Бароній, називає сю подію безбожною і нечуваною. Вкінци зьвірське поступоване папи остогидло римському народови, він збунтував ся, пірвав Стефана та удушив його. "Увійшов між стадо боже як злодій і умер як заслужив, смертию "шибеника" говорить кардинал Бароній.

По Стефані був через 4 місяці папою Роман, а його наслідника Теодора строїв вже по 4 тижнях пановання згаданий Сергій, котрого тепер вибрано папою. Однак і він мусів уступити перед сильнійшим Іваном IX. Сей "сьвятий отець" панував дуже коротко і видно, що се панване набавило его нестравности. Подібно як він, коротко справляли уряд папський і его наслідники Бенедикт і Лев V., котрого власний його секретар Христоф втрутив до вязниці а се оголосив намісником Христа (папою). Таке поступоване розгнівало дуже Сергія, проте казав він своїм приятелям вибрати себе по раз третий папою, а відтак арештувати і увязнити Христофа, котрого замучено в вязниці голодом. Кардинал Бароній признає сам, "що не було і найгіршого злочину, котрим-би не був сплямлений Сергій III: се був невільник всїх пристрастий і найнебезпечнійший з людий". По его смерти бувша його наліжниця Мароція осканьска враз з своєю сестрою Теодорою робили папою Анастазія II., котрий був любаком обох сих "чесних" жінок.

По нім вступив на престол Іван X., котрий однак в короткім часї посварив ся з Мароцією осканьскою і через те его арештовано на еї приказ, а відтак задушено. Єго наслідника Льва XI. замордовано також по кількох місяцях. Тепер зробила Мароція папою свого нечитного сина, сплодженого з Сергієм III., котрий приняв імя Івана XI. Один з его ворогів казав его арештувати а відтак в вязници строїти. В 956 удало ся Октавієви, внукови Мароції обнанувати папський престол мимо того, що мав доперва 19 літ і не був зовсім духовним. Він назвав ся Іваном XII. Мав він правдиво кавалерські фантазії: тримав 2000 коний, котрі кормив мігдалами і фігами моченими в вині. Кардинал Бароній назвав його комедіянтом, що грав ролю папи. Епископ кремоньский оповідав о нім: Ні одна з женьщин не мала відваги показати ся на улицях Риму, позаяк Іван допускав ся часто злочину насильства. Дальше оскаржено його на соборі, що казав спалити на острі кардинала-субдіякона, що підпалив кілька домів, пив пиво на здоровле чорта, а при грі кости заклинав ся на Венеру та інших поганських римських божків — що одного епископа казав публично збити, а дному кардиналови утяти праву руку. Конець тої "голови римської церкви" був дуже романтичний. Звів він жінку одному дуже побожному Римлянинови, а той зловивши его на "горячім вчинку", повів його так не по християнськи, що Іван XII. умер ізза тих ран кілька днів пізнійше.

Боніфатий VI. дістав ся на папський престол в той спосіб, що казав попередника свого Венедикта VI. строїти, а суперника свого Івана XIV. втрутити до вязниці і заморити голодом. Кардинал Бароній називає його "ославленим убійником двох папів". Коли умер, противники з помсти за його злочин, збезчестили його мощі так, що бючи їх волочили аж до колюмни Марка Аврелія, а тут відобрали ті мощі союзники і повкидали. Івана XVI. увязнив його противник Григорій V. (996—998). Відтак казав ему утяти язик і голого обвозити на віслюку по місті і бити його аж до смерти.

В XVI. столїтю було рівночасно 6 папів римських. Один з них Венедикт IX. казав строїти свариша свого і брата по Христї Климентія II. Его сьвятість Калїкст II. вибраний шістьма кардиналами, здобув Рим силою, а для проголошеня свого візду до "сьвятого міста" казав в противникови свому Григорієви VIII. одіти ся в закровавлену звірячу шкіру і їхати на верблюді зверненому лицем до его заду та держати хвіст верблюда в руках. Григорій умер наглою смертию, після одних — строєний, а після других — голодовою смертию, замкнений в зелізній клїтці.

По смерти папи Паскаля, вибрано Калїкста II., котрий свого противника Александра II. увязнив і держав аж до смерти у вязници. Боніфатий VII. був також гідним свого уряду. Бувшого папу Целестина V. замучив голодом у вязници мимо того, що той сам добровільно зрік ся престола. Говорив він публично, що проституція (коли женьщина за гроші продає своє тїло) і чужолоство не є гріхами, бо прецінь Бог сотворив на се мущину і женщину. Жив з замужною женщиною і її дочкою рівночасно на віру, пазїв (молодих надворних хлопців) своїх над'уживав до неприродних зносин тїлесних, так, що між собою називали ся супругами.

Славний розбишака Вальтазар Косса, казав строїти папу Александра V. і сам засів на папськім престолї, як Іван XXIII. Сей то раз умів бути "побожним"! Констанцкий собор обжалував його о чужоложство, о кровозмішку, о содомські гріхи, о симонію, о рабунки, морди і розрухи — а дальше що звів 300 дївчат а опісля **поробив їх за то ігуменями** найбогатших монастирів. Його секретар Нем оповідав, що він удержував собі в Больонії гарем з 200 дївчат. **Лев X.** (1513—1521) умер так **нечайно,** що навіть не мав часу приняти послідних тайн. Позаяк він займав ся в великій мірі симонією т. зн. продавав церковні і уряди і відпусти, то говорили про него жартом, що "не приняв св. Тайн, бо їх продав". В протягу вісьмох лїт свого володіня він потрафив видати 14 мілїонів дукатів; лиш сама коронація коштувала його сто тисяч дукатів. Де лиш що було, все попродав і позаставляв.

По "веселім папі" Льві X., наступив Гадріян VI. дуже скромний і ощадний чоловік. Денно видавав він лиш 12 талярів — а се дуже смутило панів кардиналів. А коли на конець признав, що жаданя Лютра о реформацію (зміну), особливо того, що тичить ся непродайности церковних урядів і відпустів, почитаня сьвятих і безбожних попів — не є цілком неслушним, "по кликав його Бог несподївано до себе". Римляни не тямили ся з радости і навіть до тої степени забули ся що украсили двері папського лїкаря вінцем, з написом: Liberatori Patriae S. P. Q. R. (Спасителеви вітчини римський сенат і нарід). Климентій XIV. се оден з найлїпших папів, праведний, учений і скромний а до того великий добродій убогих і сиріт. Дня 21 липня 1773. **зніс він чин** (орден) Єзуїтів. Та як Клементій підписував буллю, котра зносила чин Єзуїтів, — то знав, що се переплатить житем. Уже на Великдень 1774, палила утробу відважного старця трутина, яку подала єзуїтська рука. Всякі средства против отруї були безуспішними. Климентій умер в страшних муках, **отроєний Єзуїтами.**

Трутина поділала так сильно, що навіть баль самоване не помогло нічого; волосє випадало, скіра на лици і шиї так злущила ся і попукала, що як хотїли тїло виставити на катафальку, — мусїли лице закрити маскою.

* * *

Дня 9. липня 1903. блискавицею облетїла цїлу землю вістка: Новий секретар стану римської курії і наслїдник Рамполї — нечайно умер!

Кожда зміна папи потягає за собою також цїлковиту зміну всїх найвисших урядників римської курії; жертвою тої зміни падуть: секретарі, канцлер, майордомус папських палат, великий пенїтенціярій — а з зміною урядників слїдує очевидно і переворот в цїлім способі володїня. Заведене "завідателя церковної держави" починає однак свою дїяльність вже тодї коли папа є тяжко хорим. Ледво Лев XIII., похилив дня 4. липня змучену голову умлїваючи вдруге, а вже з,явив ся в Ватиканї яко необмежений диктатор камерленґо "сьвятої римської церкви" Люїґі Орелїя ді Санто Стефано.

Сей князь церкви відобрав сейчас ключі від ватиканських палат, заприсяг головного провідника ґвардії князя Росполїозі і верховодця швайцарської сторожі Маєра Шауензе, та приказав стеречи пильно папського богацтва. А "ґенерала бриґади" ґрафа Камілльо Печчі і решту родичів папи, котрі коло трону Льва XIII. дійшли до величезного маєтку трактував per non sunt (т. зн. так, як би їх не було), обмежив їх свободу і не хотїв допускати до слабого стрия. Але найгірше обійшов ся з гордим Сицилїйцем маркізом Маріяно Рамполя дель Тіндаро — бо на опікуна накинув єму молоденького дипльомата. От, що то значить енерґічне володїнє церквою.

Дня 5. липня 1903. дістав наслїдник Рамполього, монсіньоре Вольпіні, номінацію на секретаря консисторії та для папських приказів і листів до володїтелїв; він мав в часї вибору папи заступати мінїстерство для заграничних справ в справах церкви. Рамполя мусїв віддати йому всї папери державного секретаріяту найпізнїйше в дни смерти Льва XIII. Рамполя мав 60 лїт, — а Вольпіні лиш 37.

До того уходив він за ворога клїки, яка залицяла ся до Франції і Росії та за ворога неумолимої (в відносинах до Італії) партії Єзуїтів. **Уходив!** Бо — дивна то "божа рука"! — **Вольпіні** — сильний і здоровенний хлоп — умер нечайно дня 9. липня 1903 р. Шляк його трафив! Та не знати чи то не той "ватиканський шляк"... А з Риму дійшли о тій таємничій смерти досить дивні вісти. **Вольпіні умер на удар серця, по сильній суперечці з кардиналом Рамполя.** Телеґрами донесли, що тїло **Вольпінія цїлком почорнїло,** а з рота виступила **піна.** Поховали його тихо, без жадного торжества — щоби не перестрашити умираючого Льва XIII.

Церква є вже вичерпана, бо ще голосить любов, а не сповняє її.

Церква інакше поступає, а інакше вчить.

Церква свого часу молила ся за Нерона і Діоклеціяна, а буде також молити ся і за державу, яка буде під управою пролетаріяту.

Попи — се нероби.

Церква, яка подає державі свою помічну руку проти соціялдемократії, вповні пізнає цїль свойого істнованя.

Церква не потребує бояти ся свойого віддїленя від держави.

Сьвященик Юрій Лїбстер.

Карл Едвальд.

ДВОНОГИЙ.

(З рос. пер. П.)

(Продовжене).

ПОБІЛЬШЕНЄ СІМЇ.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ.

Минали днї за днями.

В лїсї йшла горяча робота, так в низу на землї, як і в горі у воздусї. Самиці сиділи на яйцях або кормили діточок, а самці вибивались із сил, щоби принести сїмї корму. Кождий дбав про себе і не думав про сусїда, розумієть ся, єсли не мав наміру його з'їсти.

Нові зьвірята збудували собі мешканє на острові ріки. Они рішились на се ось чому.

Онодї лев стрінув ся з ними лице в лице на краю лїса. Так як і першого разу, він уступив ся з дороги, але при тім мимоходом глянув на них таким поглядом, що жена Двоногого похолола від страху.

— Той лев коли небудь з'їсть нас, — сказала она. — Я тепер бою ся спати на лузї.

Тодї Двоногий вибрав для мешканя маленький островець і збудував собі хатину з галузок і трави. В день они бродили по річцї, зривали лїсові плоди, а в ночи спали в хатинї. Прочі зьвірята постепенно привикли до них і лише деколи говорили про них. Тільки одна собака кождого раня прибігала на беріг ріки напроти острівця і гавканєм витала їх з добрим ранком. Та й оранґутан еще не забув їх: він видумував про них всякі небелиці і розпускав їх всюди, де лише міг.

— Ну, кому цікаво слухати того? — сказав йому онодї на се олень. З тебе просто говорить родинна завість.

Онодї ночю в нових зьвірят вродила ся дитина.

— У Двоногих побільшенє сїмї, — сказав воробець, котрий пхав свій ніс всюди і знав всї новости дня.

— Нї, я повинна подивитись на дитину, — сказала своїм музикальним голосом соловіїха. — Чейже мої яйця не остигнуть за пять мінут.

— Лисиця вже побігла туди. Я, прецінь, можу оставити на мінутку свої гусята, — сказала гуска. — В долинї коло річки вже зібрав ся великий гурт.

Всї жінки зьвірят покинули своє хазяйство, щоби зложити візиту Двоногій, уродившій дитину. Двонога сиділа на траві перед хатиною і держала дитинку при груди. Двоногий сидїв поруч ньої і їв помаранчу.

— Значить, і він такий самий, як всї прочі мужі, — сказала жена оленя.

— Є куди гірші мужі, — почала жалувати ся жена крета. — Тільки на хвилину не доглянеш, а мій муж так і з'їсть дїтий.

— Мущини — се до нїчого не спосібні бездїльники! — сказала павучиха. — Я з'їла свого мужа, як лише положила яйця.

— Спаси нас від таких страшних історій! — сказала соловіїха. — Впрочім, по мойому, молодий батько мігби щонебудь засьпівати своїй женї. Так, бодай, мій муж робить.

— Погляньте на дитинку... яка она гарна! — закричала трощівка.

От, вигадала, так як який хробачок! — сказала жена оленя. — Не може навіть стояти на ногах. А воробець сказав, що він родив ся ще вчера о одинайцятій годинї в ночи. Коли мойому оленятку було всього лише година після уродженя, то оно вже весело скакало по лузї.

— І пощо то носити таку кришку на руках, — докірливо замітила канґуриха. — Єслиб се була моя дитина, она преспокійно сиділаб собі в мене в торбинї, поки не навчилаб ся поступати так, як слїд. Лише в тої бідної женщини, правдоподібно, нема торби.

— А дитина дивить ся очима, — сказала лисиця. — Мої дїти сліпі через цїлих девять днів.

— Ви не повинні забувати, що они—бідні люди, — відізвав ся оранґутан. — Такій сїмї не легко приходить ся, коли в ньої родить ся дитина. По моїй думцї, полїція повиннаби заборонити їм розмножати ся!

Але жена соловія різко виступила проти того.

— Ох, нї; дитятко таке миле, се скаже всяка мати. — Послухайте, панї Двонога: кормїть його обовязково гусеницями. Від них оно буде таке повненьке.

— Ви в ночи кладїть ся на нього і грійте! — крикнула трощівка. — А то оно простудить ся.

— Не слухайте того, що они вам говорять! — сказала жена оленя. — Кормїть його молоком і більше нїчо; молоко дуже добре для маленьких. Посадїть його на траву нехай само бігає! Найлучше, як ви з дитиньства привчите його до самостійности.

Але жена Двоногого не чула тої розмови, нї тих рад. Сіяючи щастєм, она сиділа, не спускаючи очий з свого дитяти. Нассавши ся доволї молока, оно почало радісно пищати і ворушити ніжками і ручками. Двоногий взяв його на руки, підняв високо у воздух і, усьміхаючись, дивив ся на нього.

— І якеж миленьке у них дитятко! — сказала трощівка.

— Та оно нїби так, — відповіла жена оленя, — лише родичі трохи вже за богато думають про себе. Они не звертають на нас жадної уваги.

Але після мінути она всеж закричала: — Нїчого, нїчого, панї Двонога. Кормїть його молоком; а єсли у вас не вистарчить, то приходїть до мене. Недавно у мене умерла дитинка і тому я можу зробити вам ту прислугу.

Відтак всї они поспішили до дому, боячись, щоби мужі не довідали ся, що они ту говорили собі всякі сплетнї в кружку знакомих.

— Я піду принести кілька помаранч або яких небудь других овочів, — сказав Двоногий. — Ми з'їли вже всї овочі з найблизших дерев.

— Тільки вертай чимскорше, — сказала Двонога. — Ти знаєш, я не люблю оставатись сама в сїм часї.

Двоногий перейшов через річку і пішов в лїс. Побродивши досить довгий час, він вернув ся, несучи в руках лише два малі овочі. Він розсердив ся тими невдачними пошукуваними, а жена — також не меньше від нього, позаяк она була дуже голодна. Они сиділи і радились одно з другим, чи не можна би дістати десь близько чого небудь до їдженя, бо з приходом вечера они бояли ся виходити з острова.

— Вчера вечером я бачив в ріцї видру, — росказував Двоногий. — Она піймала велику рибу і з'їла її. Чи не вдалаб ся менї така штука?

— Попробуй! — згодила ся з ним жена. — Я хочу їсти, я страшно голодна.

Двоногий спустив ся знова в ріку і піймав руками великого щупака, спокійно плившого поуз нього і не підозрівавшого, що йому грозить небезпека. — Щупак же часто видїв, як Двоногий ходив по ріцї, не звертаючи на нього найменьшої уваги. А тепер Двоногий викинув рибу на остров, де она стогнала, шукала воздуха і кричала що було сил!

— Гей... сюди... сюди... сторожа... поможіть...

Відтак щупак заснув. Двоногий і його жена з'їли рибу, котра їм дуже подобалась.

— Принеси менї ще завтра таку рибку! — сказала Двонога до мужа. — Кажучи правду, яблока вже менї дуже надоїли.

Тому на другий день Двоногий знов пішов в ріку. Він дуже скоро побачив апетитну рибку, але в тім моментї, як він хотїв її зловити, видра вихватила його добичу прямо із під його носа.

— Забирай ся геть із моеї ріки, злодійко! — закричав Двоногий і кинув ся за ньою.

— Як ти сьмієш називати мене злодійкою?! — аж заворчала видра, вискаливши свої білі зуби. — Я думаю, що ріка — моя, позаяк я жила в нїй скорше чим ти прийшов.

Тодї Двоногий вийшов на сушу і принїсши кілька великих камінців, почав кидати їх на видру. Один камінь попав її в морду, так, що з ньої полилась кров. Видра сховалась в свою криївку, а Двоногий, піймавши другу рибу, приніс її женї. Але коли в ночи видра знова вилїзла з своєї криївки, она побачила, що на березї сидить оранґутан; побачивши видру, він підізвав її до себе.

— Я все видїв, — сказав він. — Я видїв все з дерева і був сьвідком того, як він кинув на тебе каменем. Від твоєї крови почервонїла вода. Я також вже дістав від нього. Він сказав, що всї яблока належать до нього, і зігнав мене палкою з дерева; а мусиш знати, що він мій свояк!

— Колиб менї лише стрінути його! — закричала видра, заскреготавши зубами. — Але щож, я дуже маленька.

— Підожди, буде і на нашій улицї празник! — відповів оранґутан. — Ми ще з ним порахуєм ся.

(Дальше буде).

ВИБОРЧИЙ ФОНД.

Vegreville, Alta.

На соціялїстичний виборчий фонд в Альбертї м. м. і на соц. лїтературу зложили слїдуючі товариші і прихильники соціялїстичного руху:

По $5.00: Братя Кирилюки; по $3.00: Відділ С.Д.П.; по $1.00: І. Бойчук, В. Дорош, В. Вавриневич, Т. Храпко, Г. Осецкий, А. Зварич, П. Николайчук, І. В. Кузь, В. Гумен, В. Довганюк, Н. Храпко, І. Маріянич, Ст. Гумен, С. Скакун, Д. Фодчук, Гр. Шевчук; по 75 ц.: І. Жуківський; по 50 ц.: Ю. Флїчук, В. Саламандик, І. В. Семенюк, Н. Стефанюк, М. Шав, Ф. Захарук, Гр. Осташек, В. Томсон, П. Василишин, І. Андрук, М. Жуківський, Н. Кулїй, І. Шав, М. Залїзняк, П. Рошка, П. Колматицький, Гр. Круґер, Гр. Блумфілд, О. Клибановський; по 25 ц.: Й. Ясенчук, І. Соколов, Д. Андрук, Н. Флїчук, П. Гузіль, Ф. Кузик, М. Дутка, А. М. Павлїй, Н. Романюк, Маг Кі, Г. Олинк, Ю. Лешук, М. Скентей, М. Мілнер, Й. Засїйбіда, Р. Шав, В. Косташук, Гр. Івасюк, Ф. П. Гузіль, М. Дзюба, В Стеблик, І. Семотюк, С. Гамар, К. Снайчук, І. Прокопюк, Т. Дутка, П. Шевчук, Ф. Вакалюк, Гр. Маковійчук, Р. Запорожан, Т. Лемішка, П. Мендзак, Гр. Попович, І. М. Семенюк, А. Семенюк, Т. Попович, Е. Попович, Д. І. Фербей, М. Дилявський, Т. Гунька, Сара Круґер; по 15 ц.: О. Бойчук; по 10 ц.: І. І. Бойчук, Н. Бойчук, І. Бойчук; по 5 ц.: С. Порціна.

Разом $45.00

Всїм жертводавцям складаю сердечну подяку.

І. Бойчук.

ШИРІТЬ "РОБОЧИЙ НАРОД"!

ЗА ДОБРИМИ КОЛЕСАМИ

ЗАХОДІТЬ ДО КОЛІСНИКА.

Маю на продаж нові і уживані байсиклї по умірковaних цїнах.

Направляю байсиклї і маю на складї всякі прилади до байсиклїв.

Направляю все що маєте зіпсутого.

General Repair Shop

885 Main St. Winnipeg, Man.

Телефон: St. John 1263.

ARCHIVES OF ONTARIO
TORONTO

І. Кулик.

АРЕШТ В ВІЛЬНІЙ РОСІЇ.

(З дорожних заміток).

Тілько той, хто сам се перетерпів, може собі уявити, що значить подорож по сибірських залізницях в послідних часах. Се щось жахливого! Всі ваґони переповнені о стілько, що люди сплять по двоє, по троє на одній койці. Мало того. Переповнені і корідори, і плятформи, і проходи, так що приходить ся влізати у ваґони і вилізати з них через вікна, бо у двері годі і думати пробрати ся. Люди висять навкруги ваґону, на сходах і клямках від дверий, їздять десятками на дахах ваґонів і на льокомотиві. Розуміє ся, більшість з них — жовніри, які їдуть на весну до дому, щоб засіяти поле, або вертають ся з дому на фронт. Потяги спізняють ся, залізничий рух розстроює ся, а буває і так, що під страшним тягарем ламають ся ресори ваґонів, і цілій масі людей приходить ся чекати, доки знайдуть ся нові ваґони і сформує ся новий потяг. При такій їзді нема супокою ні в день, ні в ночи, і чекаєш—не дочекаєш ся, коли-б то вже прибути на місце.

Страшенно втомлені такою подорож'ю ми спинили ся в Челябіньску, позаяк нам там треба було пересідати на другий потяг. З нашої ґрупи політичних еміґрантів лишило ся лише 5 чоловік, бо другі поїхали другими дорогами. Се було в ранці, але на стації були вже величезні товпи салдат і других пасажирів, які зійшли ся, щоб скорше захопити місця в потязі.

Щоб скорше зкоротати час, ми стали розмовляти з публикою і жовнірами, ділючись з ними своїми поглядами на сучасний мент в Росії. Зайшла бесіда про позіцію т. Леніна, яку всі ми розділювали. Що-ж до слухачів, то деякі з них, знаючи про Леніна лише те, що пише буржуазна преса, були настроєні до його програми ворожо, другі-ж, в більшости, цілком не знали її, і просили в нас пояснень. Тоді ми їм запропонували зробити тут-же, на стації, мітінґ, на якім ми росказали-б їм всім, що містить в собі наша програма відносно до сучасної хвилі.

Всі радо згодились, і віче одкрило ся промовою т. Н. Бухаріна. Він говорив про війну, вказував на її імперіялістичний характер, про шкоду і ненавернені втрати, які вона принесла. І видко було, яке сильне враження робила його промова на людей, які самі брали в тій війні участь, не знаючи за що вони проливають свою кров. Він говорив далі об тім, що буржуазне тимчасове правительство офіціяльно ніби відмовилось від заборчих плянів, і втой самий час підтримує союзників і не хоче оголосити договорів з ними, які безперечно містять в собі заборчі завдання. Закінчив він свою бесіду закликом до захопленя всеї влади самим пролетаріятом, не покликаючись на буржуазію.

Гучні оплески і виклики: "Так, правда!" весь час переривали його промову. Колиж помічник начальника стації Очаповскій крикнув "Провокатор" — то обурена товпа готова була розірвати його, і ми самі його мусіли оборонити. (Пізнійше, як ми дізнались, салдати все-таки арештували його, але скоро випустили).

По закінченю бесіди, т. Бухарін пропонував кождому, хто з ним не згоджує ся, виступити й відповісти, замість того, щоб викрикувати з кутків лайки. Але нікого не знайшло ся, і ми пішли спочити й пообідати. Лише т. Лісовскій лишив ся ще розмовляти з де-ким з слухачів і відповідати на питаня.

Через де-який час прибігають до нас і кажуть, що т. Лісовский арештований. Ми побігли, щоб дізнатись, в чім справа. Виявилось таке. Розмовляючи з публикою, т. Лісовский якось наткнув ся на купку чорносотенців (скритих, звичайно), які покликали якогось пяного прапорщика (офіцира) — начальника караулу, (сторожі—Ред.) і казали йому арештувати т. Лісовского за то, що він "сіє крамолу і недовіре до правительства". Коли ми пішли до комісаріяту, де сидів т. Лісовский, прапорщик перше лаяв ся і грімав, але потім, побачивши, що симпатії всеї публики на нашій стороні, злякав ся і поспішив увільнити т. Лісовського. Ми вертали ся з ним, коли побачили, що нам на зустріч біжить велика товпа салдатів і матрозів; де-які з них були узброєні. Стрінувшись з нами, вони закричали:

— Товариші, кого з вас арештували? Ми йдемо обороняти вас? Ми не допустим, щоб вам хтось поповнив зло!

Ми заспокоїли салдатів і пішли в певності своєї небезпеки. Але скриті чорносотенці вже розпустили в темній товпі чутку, що ми — чиїсь аґенти і нарошне викликуємо масу на ексцеси; що ми — ті самі, що в Троїцькім викликали бунт (в той час, як ми й не проїздили через Троїцьке); що ми щось таке вчинили в Красноярську (в той час, як ми й не сходили з потягу в Красноярську) і т. д.

І ось, коли ми вже сіли у потяг, щоб відїхати з Челябіньску далі,прийшли міліціонери і сказали, що мусять затримати тих, хто виголошував нині бесіди. "Народ сего домагає ся" — казали вони.

Варта було подивитись на той "народ": звідкись взялись якісь чиновники з явно-шахрайськими обличями і прийомами, якісь пузаті крамарі і юрба ріжних недолюдків, мабуть — з увільнених уголовних (кримінальних) переступників. Ми, розуміє ся, не видали двох бесідників, але зійшли з потягу і пішли до одведеного нам поміщеня всі разом — я і т-ші — Н. Бухарін, Лісовский, Д. Кунін і Владімір. Чекати нам прийшлось не дуже довго. Зібралась скоро Рада Салдатських і Робітничих Депутатів і, провіривши наші документи, не тілько увільнили нас, але довго ще просили нас всіх пробачити міліціонерам їх вчинок і забути все непорозуміня. Щоб загладити сю вину, всі члени Ради старали ся зробити нам щось приємне, змінили наші білети ("тікети") 2-ої кляси — на першоклясні, знайшли нам дуже добрі місця на скорім потязі, і вечером тогож самого дня ми відїхали з Челябіньску. І перед відїздом, і в дорозі, у потязі — всі салдати, які бачили всю історію, щиро витали нас.

Можна булоб не додавати великого значіня нашому арештованю, але для нос воно було важне тим, що де-чому навчило нас. Воно показало нам, що маса салдат, робітників і селян (з яких, звичайно, складає ся військо) в Росії — досить сьвідома, і знає, чого вона хоче і домагає ся, та за що бореть ся. Вона вже досить сьвідома, щоб розібрати, де правда. Колиж і грозить небезпека революції і увільняючій ся Росії, то лише зі сторони буржуазії і її аґентів, та знаходячого ся під впливом буржуазії люмпен пролетаріяту (недолюдків, одбросів суспільности).

Лише вони боять ся дальшого розвою революції, бо сей розвій грозить небезпекою їм самим.

Москва, 18 мая, 1917. **І. Кулик.**

В СПРАВІ ПАРТІЙНОГО З'ЇЗДУ.

Дорогі Товариші!

Про загальний партійний зїзд говорило ся еще на оттавській конвенції, котра узнала, що скликане такого є справою пекучою і конечною.

Єще тамтої осени ставили пропозицію гемилтонський і віннїпеґський відділи щоб скликати загальний партійний зїзд на се літо. С.О.К. У.С.Д.П. поставив пропозицію, щоб відбути его при кінці липня. Та на жаль, як довідуєм ся з "Р. Н.", то рішене своє в справі зїзду прислали заледво 2 відділи. З огляду на се Е. К. був приневолений відкликати дату зїзду на місяць пізнійше, щоб дати спромогу усім відділам нашої партії висловитись про зїзд як слід і красше до него приготовитись.

Відложене о місяць пізнійше має еще другу користь для нас а то ту, що товариші делеґати зможуть при нагоді жнив надходячих покористуватись дешевим тікетом до Віннїпеґу. Се так само має для нас не аби яке значіне. Найслабший відділ зможе після сего вислати бодай одного делеґата.

Про те булоб пожаданим, щоб усі наші відділи розбирали справу зїзду трошка серіознійше, більше застановляли ся над партійним житєм і пекучими справами партії, мали партійний зїзд не за забавку а за домінуючий крок до здійсненя наших власних ідеалів.

Булоб дуже добре навіть колиб такий зїзд мав відбути ся з зїздом домініяльним при однім заході делеґатів і кошті, та домініяльний зїзд відбуде ся десь аж в пізну осінь або аж на весні, а ту в нашій партії є пекучі справи до полагодженя, є і нові справи, які можнаб при добрій воли і щирости делеґатів та взагалі нашого членьства ухвалити та ввести в житє, в боротьбу.

До найпекучійших справ на тім партійнім зїзді після моєї думки булоб доповнене нашої конституції, яка від часу першого партійного зїзду і по нинїшний день оказує ся в практичнім житю нашої партії — куцою і недостаточною.

Поправити єї, всякі окружні конференції не мали сили і справа з нею відкладала ся на партійний зїзд. А партія терпіла. До важних і пекучих справ булиб партійні непорозуміня також, хотяй на окружних конференціях брало ся нераз такого рода справи і старало ся ввести порядок в партії і гармонію між членами. Та годі було. Негодованя, зневіра, безпідставна або прямо брехлива критика — робили своє, нищили і нищать партію до нині. Сему може запобічи, по моїй думці, партійний зїзд. На нім можуть бути репрезентовані всі відділи нашої партії і їх одиниці ті, що ворогували і ворогують то до партії, то до орґану, то до его редактора.

Перед нами товариші стоїть нове непорозуміне,яке треба як слід на зїзді полагодити, а то межи Ів. Стефаніцким ред. "Р. С." а тов. Поповичом редактором "Р. Н." Поки ся справа на зїзді не буде порішена як слід — доти непорозуміням кінця не сподіватись нам і партія безперечно на тім потерпить.

Роздорами всего можна доконати. Колиб редактори згаданих часописий мали якісь особисті порахунки, то булоб пів лиха; але тут запахло чимсь інакшим. Ту на Сході заносить ся на якусь нову "кремарівщину"! Якась нова фракція дозріває і вже недалеко до єї нещасних уродин. Деякі члени ту на Сході вже зістали спаралїжовані і хилять ся до неї та чекають з нетерпеливостию єї хрестин.

Отже, як кажу, треба заздалегідь на тім зїзді розібрати сю справу, послугуючись абсолютною правдою і дати кождому як то кажуть 'котюзї по заслузї" на когоб се не припало.

На зїзді можнаб обговорити еще справу орґану "Р. Н." якби кроки предприняти, щоб зробити нарешті його дневником, та подумати над видаванем брошур соціялїстичних і над розповсюдненем їх,чи не можнаб продавати взагалї соціялїстичну лїтературу по соціялїстичних книгарнях основаних при кождім нашім відділї У.С.Д.П. Розуміє ся, колиб зїзд уважав за відповідне, заснувати такі книгарні при кождім відділї.

На зїзді можна порушити ширше справу революційного фонду і починити відповідні кроки для его збірки.

В даний момент, момент російського перевороту можнаб богато говорити на зїзді і прийти до самих сьвітлих заключень, якіб сприяли нашій боротьбі о прискорене наближаючої ся побіди соціялїзму. Словом, Товариші, булоб що думати, булоб що робити, лиш не відкладаймо справи так пекучої спеціяльно під сю пору. Відкладане справи, се ніколи не скінчена справа.

Тож до діла товариші! Шлім своїх репрезентантів на надходячий зїзд і берім ся всі, як оден, в великий час, за велике діло!

Ваш за соціялїзм,

П. Ковалишин.

МОЇ СУҐҐЕСТІЇ ЩО ДО НАБЛИЖАЮЧОГО СЯ З'ЇЗДУ У.С.Д.П. В КАНАДІ.

Наближаєть ся вже давно очікувана і бажана щирими, сьвідомими синами українського робітництва хвиля, в якій має відбутись з'їзд У.С.Д.П. в Канаді.

Вже короткий час до з'їзду — от він вже за плечима. На нього мають з'їхатись сини, визискуваної робітничої сїмї делеґати орґанізацій сьвідомих борців за лучшу робітничу долю з ріжних місцевостий. Они мають рішити не мало важних справ для добра згаданого робітничого визвольного руху. Хотяй еще не вся українська робітнича сїмя стала на оден шлях, під червоний прапор — то всеж таки ті, що зберуть ся на з'їздї репрезентувати муть її як оден орґанізм. Так, з'їзд має відбутись, про се нема вже сумніву. Але до сего часу бачимо в "Робочім Народі", мало заінтересованя навіть так важною справою, як партійний з'їзд. Можна подумати, що товариші серіозно не застановляють ся над такою важною справою, як партійний з'їзд. Можливо, що товариші заперечать сему. Але я вірю, що більшість потвердить, що справа так виглядає. Чому так? Тому, що є такі важні справи, які Е. К. ані Е. Рада, самі не можуть залагодити і товариші повинні говорити про потребу з'їзду для їх полагодженя.

Які справи є конечні до полагодженя?

По моїй думці між іншими важними справами є: 1) Зорґанізоване фармерів в Канаді і вироблене делеґатами відповідної для них плятформи; 2) Заложене "бурси" для помочи нашим товаришам, котрі ходять до анґлїйської школи; в тій бурсї виховувалоб ся питомців в соціялїстичнім дусї; 3) Установлене способів і средств для поширеня соціялїстичної лїтератури; 4) Вислане двох сталих орґанїзаторів: одного для фармерів, а другого для мійських робітників; 5) Полагодженя маленьких непорозумінь, які виникли тому пару тижнів в нашій партії.

До першої і другої справи порушених мною, я додам кілька пояснень.

Нашій партії буде завсїгди грозити кріза, доки партія не буде мати хотяй одну тисячу українських фармерів. Мійських робітників обставини змушують часто переїздити з одного місця на друге. Їх гонять часті кризи. Нам треба подумати і про те, що після теперішної імперіялїстичної війни, богато українського пролетаріяту поїде до Европи. А тоді нашій партії знова підупадок, як що она не постарає ся з'орґанїзувати фармерів.

Що до другої точки скажу от се: Соціял-демократична партія стараєть ся завоювати крісла в законодатних тїлах, як в державнім, в провінціональнім та муніціпальнім. В Канаді є богато округів де наша партія може ставити своїх кандидатів, з запевненим успіхом. Тому нам треба таких товаришів, котрі володїли би добре анґлїйською мовою. І взагалї знане анґлїйської мови нам потрібне. Тому партія мусить подумати, а головно делеґати на з'їздї, щоби дати нашим товаришам спромогу навчити ся тої мови. Відтак я постараюсь ще дещо більше написати про згадані справи.

На закінчене скажу от-що: Товариші, нехай від Галїфаксу аж до Венкувер загремить ваш грімкий голос, що ми всї хочемо партійного з'їзду. В нас всїх повинна бути одна думка, що до сеї так важної справи. На з'їздї наші делеґати мають виготивити нам зброю та передати до наших рук, а ми її гордо своїми мозолистими руками стиснемо і заґарантуємо житєм, що не лишимо її в борбі проти нашого ворога. Покажім товариші, що в нас є сила в нашій єдности. Всї ми готовмо ся д оз'їзду і доложім всїх старань, щоби він випав як найлучше і як найкориснїйше для нашого руху. На нас тяжить велика відвічальність; на нас, що тримаємо в своїх руках червоний прапор, на знак знищеня капіталїзму. В гору той прапор, товариші! Покажімо, що вже не далекий час освободженя всього пролетаріяту з кайдан пануючих сего сьвіта.

М. Княжевич.

В СПРАВІ З'ЇЗДУ.

Віннїпеґ, Ман.

Відділ У.С.Д.П. в Віннїпеґу приняв на своїм адмін. мітінґу, відбутім в вівторок 17-го липня, одноголосно пропозицію Е. К. що до відбутя загально-партійного з'їзду на днях 16, 17, 18 і 19-го серпня, с. р. в Віннїпеґу.

І. Тимошек, секр.

Летбридж, Алта.

ВІД ВІДДІЛУ У.С.Д.П. Ч. 41, В ЛЕТБРИДЖ, АЛТА.

В неділю, 15 липня, с. р. наш відділ У.С.Д.П. "Боротьба за Волю" ч. 41, відбув спеціяльний мітінґ, на котрім обговорювано справу партійного з'їзду.

Що до місцевости, то відділ після дискусій рішив 12-ма голосами проти 3-ох, щоби з'їзд відбув ся в Віннїпеґу, бо се є осередок вигідний всїх наших відділів.

Що до відложеня з'їзду на дня 16, 17, 18 і 19 серпня так як пропонує Е. К., то за принятєм пропозиції Е. К. заявило ся 11 членів проти 4-ох.

Отже наш відділ переголосував, щоби з'їзд відбув ся на днях 16, 17, 18 і 19 серпня, в місті Віннїпеґу.

Наш відділ взиває всїх товаришів і всї відділи, щоб готовили ся до з'їзду аби він приніс нам якнайкращий успіх.

Ваш в боротьбі,

(Печатка відділу)

Д. Семотюк, секр.

Bellevue, Alta.

Члени нашого відділу, на своїм звичайнім мітінґу взяли під розвагу пекучу справу скликаня партійного з'їзду. Та Е. К. проголосив вже, щоби з'їзд відбув ся від 16 до 19-го серпня, тож члени нашого відділу по довшій дискусії над сею справою прийшли до заключеня,щоб зїзд відбувсь не скорше як в місяци падолисті, з тої причини, що підчас страйку, який тревав три місяці члени нашого відділу розїхались і протягом трох місяців наш відділ не сповняв ніякої партійної роботи. Те саме стало ся і по других відділах на заході, з причини страйку. Тепер страйк уже покінчений і майнери вертають до роботи, однак з членів, котрі були в нашім відділї перед страйком вернулось тілько кількох, а більшість членів, можна сподіватись, що вернуть ся аж на зиму. Треба памятати також, що підчас лїтної пори дуже богато членів нашої партії з кождого відділу розїде ся по ріжних глухих закутках до роботи, де відділів У.С.Д.П. ще нема.

А на зиму всї ті члени повернуть ся назад, а всяке діло як робить ся, то чим більша сила то лекше що небудь зробити. Таке саме і зі з'їздом партійним. Пілся нашої думки лїпше булоб, колиб з'їзд відбув ся аж в падолисті тому, що тоді кождий відділ змігби вислати на з'їзд свого делеґата, а коли з'їзд відбудесь на другий місяць, так як Е. К. проголосив, то деякі відділи не в силї будуть вислати свого делеґата на з'їзд, а також членам з тих відділів, котрі будуть висилати делеґатів, прийдесь поносити грубі кошти. Тому наш відділ просить того щоб з'їзд відбув ся в серпни, бо члени нашого відділу уважають, що відповідніший час буде для всїх членів У.С.Д.П., колиб з'їзд відбув ся аж в падолисті. Ми знаємо се, що з'їзд конечний і деякі справи партійні довгий час вже чекають на з'їзд. Але коли наша партія чекала роки на з'їзд, то ми віримо, що може зачекати ще три місяці, а тоді піде все гаразд.

В. Будник, секр.

Велленд, Онт.

Як Вам вже відомо, ми велендські члени партії тепер маємо тягар тому, що будуєм "Робітничий Дім", отже нам тепер за тяжко висилати делеґата. Ми просилиб щоб Е. К. по можности поміг нам бодай заплатою половини коштів на тикет для нашого делеґата. Тож просимо повідомити нас як найскорше, о скільки Ви нам поможете в сїй справі.

Всї інформації нашого відділу будуть вислані нашим делеґатом.

З партійним поздоровленем,

Н. Харик, секр.

Ферні, Б. К.

СПРАВОЗДАНЄ ВІДДІЛУ У. С.Д.П. В ФЕРНІ, Б. К.

За послїдних 6 місяців, то є від 1-го січня до 30 червня, 1917 р. Оно представляє ся так:

Адмінїстраційних засїдань було 6; надзвичайних 2; пропаґандових віч 8; дебат 3; відчитів 1; представлень 2; концертів з забавами1; членів нових вписалось до відділу від 1-го січня до кінця червня 4; виїхало 4. При кінци місяця червня дійсних членів з незалеглими вкладками 22; а з залеглими вкладками 6.

Фінансове справоздане представляє ся так:

Приходу за 6 місяців було	$111.90
Росходу	96.85
В касї остаєсь	15.05

Бібліотека числить поверх 120 книжок. Часописей предплачує відділ: "Роб. Нар." "Робітник", "Роб. Слово", "Western Clarion", "Appeal to Reason" і и.

Через ріжні перешкоди в роботах, які почались головно в майнах на заході богато товаришів виїхало було а ті що остались, впали були духом і тому наш відділ не проявляв великої діяльности через весь той час. Тепер коли робітники виграли страйк в майнах і богато бувших товаришів вертають назад на свої давні місця, так сподїємось, що не лише в нашім відділї але всюди на Заході пічнесь невдовзї енерґічна партійна робота, чого желаємо всїм товаришам.

(Печатка відділу).

В. Мойсюк, секр прот.

ПЛЯТФОРМА СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

Ми, Канадийська Соціял-Демократична Партія, стверджуємо нашу вірність і підмогу інтернаціональному соціялїстичному рухови.

Силою власности средств продукції і транспортації (природних богацтв, фабрик, робітень, желїзниць і пр.) всї богацтва, випродуковані робітниками дістають ся в руки капіталїстичної кляси. Сеї власности капіталїсти боронять при помочи держави (армії, маринарки, судівництва).

Отже задачию соціял-демократичної партії є виховати робітників Канади в сьвідомости їх клясового положеня в суспільности і їх економічного рабства супроти властителїв капіталу зорґанїзувати їх у полїтичну партію, яка мала-б задачу добути державну власть і переміни ти всю капіталїстичну власність у колективну власність робітничої кляси. Отся суспільна переміна означає освободжене не лише пролетаріяту але й цілої людської раси. Однакож лише робітнича кляса може перевести сю переміну. Всї прочі кляси удержують своє істноване, піддержуючи теперішний суспільний лад.

Боротьба робітничої кляси проти капіталїстичної експльоатації витворює стан безперервної війни поміж сими обома силами о посїдане полїтичної і економічної власти.

Як средства підготованя робітничої кляси до запровадженя кооперативного суспільства, соціял-демократична партія буде попирати всяке змаганє, що має на цїли поправу відносин в капіталїстичнім ладї як пр.

1. Скорочене дня працї,
2. Заборона дїточої працї,
3. Загальне виборче право для повнолїтних, без уваги на пол та маєткові кваліфікації,
4. Ініціятива, референдум і право відклику.

ARCHIVES OF ONTARIO
TORONTO

НАШІ "РЕДАКТОРИ".

H. Lencou.

THE BAD GIRL.

(Study in Capitalistic Moral).

(Продовжене).

Mrs. Longreach (sitting down) —Here she is.

Longreach (solemn and slow) —Mary, Mrs. Longreach has just told me of the wrong you have done us. Forgetting that you were here in a decent home, you have given free rein to your instincts of perversity and debauchery. You have troubled the peace of our home, dragging Master Robert down with you in your fatal mistake, and breaking Mrs Longreach's heart. I cannot tell you how your behavior makes me feel sorry and sad. You were not treated here as a servant, but as child of the family. You received three hundred dollars in wages, besides board and lodging, and you had half a day off every month. To thank us for all our kindness you have lured our son away from the path of righteousness. That was the reward of our kindness. Let it be as it is; I am not complaining. In showing our kindness to strangers we are not looking for their thanks. But, since your presence here is, from now on, dangerous, and as the care of the peace of this home compels us to stop this condition of affairs, as soon as possible, I now warn you that you will have to leave tomorrow.

Mary (afraid)—Tomorrow?

Mrs. Longreach (dryly)—You did not imagine that this was a maternity hospital did you?

Mary (still weeping)—But, Madam—until then—what is to become of me? Nobody will consent to hire me in such a condition.

Mrs. Longreach (dry)—Why did you get in such a condition?

Longreach—Be calm, Mary we shall keep on being kind and generous. I do not want you to leave this house while harboring a feeling of hate against your former employers. Mrs. Longreach will give some money before you leave—enough to allow you to remain without working for a certain time—one hundred dollars, for instance.

Mrs. Longreach—One hundred dollars. I suppose you will still be complaing, after we give you all that money!

Mary (revolting) —And why should I not complain, after all. You say that I am guilty. I say that I am not. I swear it.

Mrs. Longreach—Don't swear, it is useless. You could say nothing else if you did not claim that you have been seduced.

Mary—You may be sure, Madam, that for the last year, ever since I have been working here, Mr Robert has never left me alone, he was always after me, looking for me since the first day. (She stops, hesitating.) And then, one night, he came upstairs and entered my room with the duplicate pass-key.

Mrs. Longreach (ironically)—And then?

Mary (crying again)—And then, what can you expect; why should I not say it? I loved him.

Mrs. Longreach (rising, furious)—Ah well, that's a new one on me; you loved him! Is that your excuse? I congratulate you on your love. You loved him, eh? Well, you have a pretty good taste, my girl. A young man like Robert, like Master Robert. Do you want to get acqainted with some more gentlemen of his class in order that you may learn to love them also?

(While speaking, she moves towards Mary, who draws back, afraid.)

Longreach (interrupting)—Grace, my dear, please do not get excited.

Mrs. Longreach—Does all this then not excite you? Does it not make your blood boil to hear this woman tell how she made our son love, as if our son had nothing better to do than to court servant girls? (To Mary) Ah, you are a shrewd one, my dear, but I am as shrewd as you can be, believe me. All that you are telling us here has only one purpose: to get more than a hundred dollars—you think it is not enough. But you are not going to get another penny, that's what I am telling you, and if you keep up all this fuss a little longer, you will get nothing at all. Be careful—if it is not a shame to dare to lie to such an extent—Here—I have told it to you a minute ago, you are too shrewd, you are a bad girl. Go away pack your trunk at once, I discharge you. (With arm outstreched towards the door.) I discharge you!

(Mary, crying aloud, leaves the room without speaking. Mrs. Longreach shuts the door upon her with a bang.)

Mrs. Longreach (coming back towards Longreach)—What do you think of the audacity of that woman? She wanted to blackmail us.

Longreach—Of course; they have lots of chances nowadys with all that talk about white slavery. They take advantage of it.

(A pause, the tread of Mary can be heard on the stairs, outside the door).

Mrs. Longreach—All that would never happen if you increased Robert's allowance for spending money, let us say a hundred a month. What do you want? The boy is young—if he cannot manage, on his spending money, to have a little fun on the outside, he takes it on the inside —he is only half guilty.

Longreach—But has he not got an affinity now—Mrs. Swington?

Mrs. Longreach (shrugging her shoulders)—Oh, Mrs, Swington, she has seen forty springs—and he is only twenty-six. That is not quite love. And therefore these things will be recurring all the time, and in the long run it will be as expensive as raising his spending money.

Longreach—As expensive? Just think of what you say. If for the last five years, we had given Robert an extra hundred dollars a month, that would have made six thousand dollars, would it not? Now, in that time, we have discharged seven servant girl because—on his account. At the rate of a hundred dollars to each, that makes seven hundred dollars. That makes a saving of five thousand three hundred dollars, do you see?

І. Стефаніцкий.

ЗЛА ДІВЧИНА.

(Панська мораль).

(Продовжене).

Пані Л. (сідаючи). От її маєш.

Пан Л. (поважно і помало) — Марусю, Пані Л. що й но сказала мені о злі, яке ти нам вирядила, забуваючи, що ти тут в порядним домі, дала волю інстинктови переступити закон морали. Ти занепокоїла наш дім потягаючи в свій блуд і пана Юліяна, а тим зломила серце Пані Л. Я не в силі висказати як твій поступок відбив ся на мині болючо. Ти була тут трактована не як слуга, але як дитина. Ми тобі вже виплатили 300 корон платні окрім спаня і їжі і малась кождого місяця пів дня вільного. І за таку щирість ти потягнула еще нашого сина з правдивої стежки. Се так ти відвдячилась нам за добро. Але хай так буде як є; я не вишукую кари. Щоб показати нашу добрість для инших людей ми не потребуем від них вдяки. Але ти мусиш від нас відійти, щоб не статись небезпекою і не заколочувати спокою в нашім домі. Я тобі кажу щобись в затра відійшла.

Маруся (перелякано). В завтра?

Пані Л. — (остро) Ти собі не думай, що наш дім є шпиталем для поліжниць, га?

Маруся — (жалісно). Але-ж пані — щож зі мною стане ся відтак? Хто мене найме таку до роботи?

Пані Л. — (остро): А длячого ти така?

Л. — Будь спокійна, Марусю, ми зробим для тебе добре і по людськи. Я не хочу, щоб ти ві дійшла від нас з ворожнечою до нас, твоїх бувших панів.

Пані Л. дасть тобі троха гроший перед відходом стільки, щоб тобі вистарчило на житє на якийсь час не працюючи — сто корон приміром.

Пані Л. — Сто корон. Я думаю, що ти все таки будеш нарікати, коли ми і дамо тобі їх.

Маруся (відвертаючись) — І длячого я не малаби нарікати, по тім всім. Ви кажете, що я провинилась а я кажу, що ні, я присягну.

Пані Л. Не присягай, се не поможе. Ти не можеш казати нічо більше, коли ти не скаржила, що ти була нападена.

Маруся — Ви пані можете бути певна, що через цілий останний рік, пан Юліян не давав мені спокою, але ходив і заглядав за мною від першого таки дня. (Перестає дрожати) І раз в ночи він прийшов до мене отворяючи собі двері доробленим ключем.

Пані Л. (іронічно) А тоді?

Маруся (знов плаче) А тоді чого Ви можете сподіватись, длячогоб я не мала сказати Я любила його.

Пані Л. — А так се нове; ти любила його! І то твій викрут? Я ґратулюю тобі, твоїй любови. Ти любила його, що? Добре, ти маєш дуже гарний добрий апетит на ....., моя дівче. Молодий чоловік як Юліян, як пан Юліян. Ти хотілаб попробувати і з иншими панами з його кляси вчитись любувати, що? (говорячи се насуваєсь до Марусі, яка з боязни посуваєсь назад).

Пан Л.—(перериваючи) Стримайсь люба, не злость ся.

Пані Л. — Чи се тебе не злостить? Чи се не зворушує тобі крови, коли чуєш, що ся баба повідає, як она потягнула до любови нашого сина, так, як би то він не мав ліпшої до жененя, тільки кухарку? (до Марусі) Ах ти остра, але вір мені, що я острійша як ти. Те все, що ти нам ту повідаєш, то лише на те, щоб дістати більше як сто корон. — Ти думаєш, що се не досить, але не дістанеш більше анї гелера, се я тобі кажу, а коли ти будеш суперечку провадила, то не дістанеш нічого. Стережись, — ти паскудна, зла дівчина. Забирайсь і пакуй свої річи, я відправляю тебе; (з розпростертими руками): Я викидаю тебе. (Маруся нічого не говорячи плаче і виходить з покою. Пані Л. траснула за нею дверми).

Пані Л. — (вертаючись назад до Пана Л.) Що ти думаєш о тій бистроті сеї баби. Она хоче нас очернити.

Пан Л. — Так; они мають много спромоги коли небудь се зробити, говорячи о своїй кривді. Они пильнують сего (Павза, через двері можна чути плач Марусі.)

Пані Л. — Се ніколи булуб ся не стало, колиб ти був підвисшив Юліянови суму гроша на розходи, так сказати бодай 100 на місяць. Хлопець, знаєш, молодий — коли не має подостатком гроший, щоб зробити собі приємність і забавку поза домом, шукає собі в дома — він тільки на пів виноватий.

Пан Л. — Але, чи не зайшов він собі тепер в близьку знайомість з панею Шиманською?

Пані Л. — (рухаючи раменами) А-а пані Шиманська бачила вже більше як сорок жерел — а він що, тільки двайцять шість літ. Се не є правдива любов. І тому се можна викурувати кождий раз. Підвисши ти йому суму гроша на розходи; се не таке страшне.

Пан Л. — Не страшне? Тільки подумай що говориш. Колиб ми в остатніх пятьох літах, були дали Юлькови по сто корон місячно більше то се зробилоб шість тисяч, ні? отже, а тепер в сім часї ми вигнали сім дівчат — тільки через него і кожда з них забрала по 100 корон. Значить що всї они забрали 700 корон. А коли ми йому не дали тих грошей то ми заощадили, бо з тих 6000 ми виплатили лиш 700 корон, а решта 5 тисяч 300 корон лишились, бачиш!?

І таким, ото, хитрим способом а дешевим коштом пустив ся наш сумної слави "герой" робити письменницьку карієру. З "Mr-a Longreach-a" — він зробив собі Пана Л., з "Mrs Longreach", — Паню Л., з "Mary" — "Марійку", з "Robert-a" — "Юлька" (ту, бач, бояв ся, щоби чужосторонне імя не зрадило!), пояснив, що в Пана Л. був великий ніс тому, що панський, змінив "доляри" на "корони", щоб затерти сліди крадіжи, замість "Mrs. Swington" підставив "Паню Шиманську", щоб йому помогла в злодійстві, а "всенька решта" була "all right". Зміною "небезпечних" слів він, очевидно, мав намір відвести думку читача з Америки до "Galicyi", скажім до Львова або Кракова, що йому, видко, вдало ся, коли читачі не звернули йому уваги, щоб їх не обманював і не робив з них дурнів.

Після перших удачних проб "przyswajania cudzej własności" він не тільки що став дальше сьміло красти чужу працю, але ще й звертати на ню людям увагу: які то, мовляв, "знамениті" статї він пише. І здавало ся йому, що так, як читачі його ґазетки і ті товариші, що дали на ню гроші, не помічають того негідного обманьства і крадіжи, так і ніхто того не помічає.

І бувби я не відкривав того всего, колиб не те, що той обманець, хотячи зробити собі особистий інтерес в заложеній видавничій спілці "Р. С.", старає ся відірвати частину нашої партії і то одиноко в тій цїли, щоби зробити "Р. С." орґаном тої відірваної ґрупи та щоби запевнити собі серед нього поперте свого ґазетярсько-книгарського інтересу. Я знаю, що певне число наших товаришів в Торонто і околиці дали себе одурити і думали, що в того обманця є справді які небудь здібности, що він потрафить редаґувати ґазету і розвинути видавництво так, що вложені в нього їхні гроші не пропадуть; що ті товариші не знали, як він їх обманює і повірили, що він може сотворити нову соціялїстичну орґанїзацію і вдержати її під своїм проводом; і що они помагають йому в тій шкідливій для нашої партії і нашого руху роботі.

І знаючи те, я є приневолений здемаскувати того обманця,щоб показати їм,за ким они йдуть і що з обманцем далеко не зайдуть. Колиб они пішли за ним по тій дорозї, куди він їх тягне, они зайшлиб в сто разів гірше положене, чим ті наші колишні товариші, що ішли за Кремаром. Правда, партії не булоб нині тої шкоди, яку колись зробив її Кремар, бо Стефаніцкий і здібностий крутарських не має тих, що Кремар і приклонників в нього, кромі шеровців вид. спілки "Р. С." нема. Та й ті, коли довідають ся, що з обманцем далеко не заїдеш, певно не схотять відривати ся від партії, але постарають ся тіснійше до нього примкнути, аби в добрім порозуміню з цілою партією "Р. С." (хоч оно й засноване проти волї партії, та про се не пора вже тепер говорити) ратувати так, щоб оно і їм і цілій партії вийшло на користь. Колиж они підуть таки за ним, то дуже скоро зрозуміють свою помилку і згадають перестороги прочих членів нашої партії.

Покиж що, я покажу їм ще дещо із накраденого їхнім "редактором "добра", а на закінчене подивимо ся при помочи "лучів критики" і на його власну писанину, на котру він мусїв здобувати ся в таких випадках, як нападах на редактора або адміністратора "Р. Н."

(Дальше буде).

Від Комітету Оборони Стефаніцкого

Комітет оборони Стефаніцкого прислав нам до поміщеня слідуюче:

Торонто, 12 липня, 1917.

До Редакції "Робочого Народа".

Дорога Редакціє!

В залученю висилаю відозву від Комітету Оборони т. Стефаніцкого до надрукованя в найблизшім числї "Роб. Нар." Сподіємось, що не відкажете нашому жаданю тому, що вибраний комітет оборони т. Стефаніцкого є членами У.С.Д.П. Канади і уповажнені відділом У.С.Д.П. в Торонто має повне право домагатись сего у своїм орґані.

Ще раз зазначую, що комітет жадає а не просить о поміщене сеї відозви в "Робочім Народі", маючи на се повне право **так довго, як довго наш відділ ще належить до У.С.Д.П.** Не хай членьство нашої партії розбере хто правий, а хто ні. Хто винен і кому належить ся кара. Коли комітет сей де в чім помилив ся, то членьство нашої партії розбере і осудить.

За Комітет,

Л. Барильский, секр.

ВІДОЗВА ДО УСІХ ТОВАРИШІВ РОБІТНИКІВ.

Дорогі Товариші!

В виду того, що власти канадийські потягнули до судової відвічальности редактора "Робітничого Слова", тов. Івана Стефаніцького, за переступство закона в редаґованю часописї т. зв. "Seditious Libel", відділ У.С.Д.П. в Торонто на своїм засїданю, дня **2-го липня, с. р.** вибрав спеціяльний комітет, котрий має занятись обороною і збіркою фондів на оборону редактора "Р. С." тов. І. Стефаніцького. До комітету увійшли слїдуючі товариші: С. Васкан, предсїдатель; Л. Барильский, секретар; В. Протас, касієр; І. Малащук і В. Сітик.

Сей комітет робить всякі заходи над тим, щоб не допустити до засудженя тов. І. Стефаніцького і збирає фонди на єго оборону. До тепер зібрано гроший як слїдує: Відділ У.С.Д.П. в Торонто виасиґнував сто долярів. На лїсти зібрано до тепер $68.00. Крім того в обороні т. Стефаніцького беруть участь: дом. секр. Соц. Дем. П. Канади тов. І. Бейнбрідж а також і секретар Екз. Ком. фінляндської Соц. Дем. П. в Канаді тов. Алквіст, котрий зобовязуєсь заложити кавцію, коли буде треба.

З огляду знов, що справа т. І. Стефаніцького прибирає чим раз грізнійший зі сторони капіталу характер, сей самий комітет вибраний повисше згаданим соц. дем. відділом, на своїм засїданю, дня 9-го липня, с. р. рішив удатись до своїх робітничих часописей як: "Робочий Народ", "Робітник", "Гайдамаки", "Робітниче Слово" і англїйський "Canadian Forward", щоб сї наші часописи звернулись до товаришів робітників так в Канадї як і у Америцї з покликом о поміч нашому комітетови в справі оборони редактора соціялїстичної часописї "Робітниче Слово" тов. І. Стефаніцького.

Справа, товариші, грізна, бо капіталїстичний суд засуджуючи тов. Стефаніцького, засудить заразом нас усїх, що стоїмо в рядах робітничого соціялїстичного ручу. Нинї засуджують тов. Стефаніцького а завтра засудять з нас когонебудь.

Тов. Стефаніцького, потягають до судової відвічальности за отсї слова, котрі він написав в "Роб. Слові":

"Народ не схоче так довго здаватись на ласку буржуїв. Він сам як велит повстане супроти панських порядків, розкине тюрми і не буде де соціялїстів саджати; знищить полїцію і військо і не буде кому арештувати; знищить капіталїстичні суди і не буде кому борців судити; знишить, збурить весь капіталїстичний лад і не буде кому працюючий нарід поневолювати. Се сталось вже в Росії; прийде пора що се станеть ся і по всїх краях."

Як бачите, сими словами тов. Стефаніцький висказав те, за що ми всї сьвідомі робітники боремо ся і добиваємо ся. Сим самим він обстоював нашу робітничу справу і інтереси і тому ми робітники Канади і Злуч. Держав повинні ратувати нашого товариша, котрий сьміло стояв при нас і обороняв нас перед хижим капіталом. Коли він не бояв ся наставляти своє чоло проти нашого ворога — капіталу, то й ми свідомі робітники не повинні побоятись кинути маленьку лепту на єго оборону. Ми не повинні допустити до того, щоб оден із наших передових товаришів сидів в тюрмі тоді, коли він може дальше завзято працювати над усвідомленем укр. робітництва.

Ми, отже, члени Комітету оборони тов. І. Стефаніцького взиваємо Вас товариші прийдіть нам з помочею в обороні і ратованю нашого товариша з пащі капіталу, який нас з дня на день поневолює і визискує.

Справа оборони тов. Стефаніцького є нашою робітників справою і тому ми члени торонтонського соц. дем. відділу еще раз кличемо: недопустити, щоб наш товариш попав ся невинно в тюрму.

Всї фонди на оборону просимо слати на руки секретар комітету:

L. Barylski,
138 Grange ave., Toronto, Ont.

Рівночасно з сим покликом о поміч взиваємо всїх чесних робітників, щоб не слухали тих підлих брехонь, які сїє в "Робочім Народі" єго редактор М. Попович, бо ми члени Комітету Оборони а заразом і члени соц. дем. відділу в Торонто знаємо досвідно, що тов. І. Стефаніцького обвинувачують за написане повисше згаданих слів в часописи "Роб. Слові". Тов. Стефаніцький з початку не знав за які слова єго обвинувачують, але зараз на першій розправі єму сказано. Він будучи не приготований зараз до оборони жадав відтягненя над ним суду, що і сталось. Не тільки ми члени комітету про се знаємо, але і Тов. Бейнбрідж секр. анґ. Е. К. соц. дем. парт. в Канадї знає про се, бо так він як і ми ходимо за кождий раз на розправу тов. Стефаніцького і бачилисьмо як суд поступає. Вже три рази суд відложив засуд, щоб як найбільше єго обвинити. Накиди "Роб. Народа", що нібито тов. **Стефаніцький хоче людий дурити, що нібито він не має жадного обвинуваченя, анї суду і т. и.,** є зі сторони М. Поповича редактора "Роб. Народа" найбільшою брехнею, яку лиш світ міг бачити і чути. Редактор "Роб. Народа" місто обороняти робітничі інтереси і робітників, він ще потоплює чесного робітника соціялїзму і підюджує в нашій ґазеті людий проти него тоді, коли той в нещастю, коли капітал тисне єго своєю залїзною лапою. Редактор "Роб. Народа" зрадник а не оборонець робітників і тому ми члени Комітету Оборони вибраного соц. дем. відділом в Торонто взиваємо не слухати кливет киданих редактором "Роб. Народа" на нашого тов. І. Стефаніцького, котрий завсїгди стояв і стоїть твердо в обороні, працюючих мас.

Торонто, дня 9-го липня, 1917.

За Комітет Оборони т. І. Стефаніцького:

Ст. Васкан, предсїдатель,
Л. Барильский, секретар,
В. Протас, касієр.

Від Редакції. — Повисший лист і відозву містимо в цїлости так, як нам її прислано. Не тому, щоб ми бояли ся повикидати із них непотрібну писанину і безпідставну, дурну лайку, але длятого, щоб читачі справдї знали кого і за що судити.

Комітет оборони Стефаніцкого, котрий, до річи сказати, складає ся з самих членів спілки "Р. С." закидає редакторови "Р. Н." брехню і то, як каже, "нечувану в сьвіті". Оно справдї ще "нечувана брехня" бо редактор "Р. Н." її не писав. Ми просимо наших читачів заглянути до 26-го числа "Р.Н.", в котрому ми писали про Стефаніцкого і порівнати те, що ми писали з тим, що нам закидають. Де ми писали, що **нібито Стефаніцкий хоче людий дурити, що нібито він не має жадного обвиноваченя, анї суду і т. и.?** Коли ви найдете таке в "Р. Н." — судіть редактора "Р. Н."; коли не найдете — плюньте в вічи комітетови оборони Стефаніцкого.

Ми звернули увагу на те, що Стефаніцкий непотрібно малює себе героєм, а не пише ясно про саму справу. Нам самим ходило о якнайскорше і найдокладнійше вияснене справи, бо, коли се мавби бути атак на свободу друкованого слова, тоді без взгляду на те, на кого атак був звернений, нам треба іти йому на поміч.

Але чому "Р. С.", не ясно написало про сю справу, чому комітет оборони С. і дотепер не відкликав ся з сьою справою хоч до котрого небудь партійного заряду — нам не відомо. Годіж кому небудь з воздуха довідати ся, що там у них діє ся.

Так як і сим разом: ми одержали від секретаря торонтонського відділу справоздане з мітінґу відділу, з дня 2-го липня (котре було поміщене в минувшім числї 'Роб. Н.") і хочби вам словом згадувало ся в тім справозданю про вибір комітету оборони С., або про виасиґноване $100.00 на фонд оборони С.

І єсли ми спитаємо комітет оборони, чому секретар не згадує в своїм справозданю про вибір комітету і виасиґноване гроший, (чейже він не міг умисно сего пропустити), то той "чесний" комітет, напише сейчас, що редактор "Р. Н." "зрадник", бо він каже, що наш комітет не вибраний відділом.

Але ні той випадок, в якім ми вам готові справі помочи скільки лиш зможемо, ні що іншого не відверне уваги членів нашої партії від того, що Стефаніцкий і його спілковці хотять зробити нашій партії. Ми звертаємо увагу самому комітетови оборони С. і всїх членів нашої партії на ті слова, з котрими згаданий комітет в листі "необережно" виговорив ся. А іменно: — **...маючи на се повне право так довго, як довго наш відділ ЩЕ належить до У.С.Д.П.**

Що значать сї слова? Так ви

ARCHIVES OF ONTARIO
TORONTO

Гарні Убрання

УКРАІН. КРАВЕЦЬКА РОВІТНЯ

є лиш одинока котра може задоволити вас, а се тому, що у нас працюють найдобірнійші кравці. Спитайте лиш, тих, котрі робили у нас убраня. Ціни дуже умірковані. — Зайдіть і переконаєтесь.

S. Tychoweckv The Merchant Tailor

854 MAIN ST., WINNIPEG, Phone: St. John 162.

думаєте комітетові, що ваш відділ колись вже незадовго не буде належати до У.С.Д.П.? А де буде належати? Чи не до тої то русско-українсько-польської партії соціялістів революціонерів, про яку пише в "Рускім Слові" секретар тої торонтонської Екзекутиви, про котру в "Роб. Слові" згадувало ся?

Поки ми слідуючим разом поговоримо про ту нову цікаву орґанізацію, ми позволимо собі всеж таки висловити надію, що торонтонський відділ буде належати до У.С.Д.П., хоч би й без тих, що хотять його відірвати від партії.

СУДІЯ ВІДКИНУВ СПРАВУ СТЕФАНІЦКОГО.

Секретар домініяльного Екз. Ком. соц. дем. партії тов. І. Бейнбридж повідомляє нас, що судія не піддержав обжалованя проти Стефаніцкого і цілу справу відкинув.

Перед випуском нашої часописи одержалисьмо посл. ч. "Робітничого Слова," котре доносить, що судія увільнив Стефаніцкого, бо не бачив жадного переступства в словах, за які його поліція оскаржила С." рівночасно взиває, щоб збиране фондів на оборону Стефаніцкого заперестати, бо їх вже на сю ціль не потрібно.

ДАЙТЕ СОБАКАМ ПО ЗУБАХ.

В тімже числі "Р.С." Стеф. містить допись якогось босяка М. Буртняка з Монтреалу, котра є вже верхом шубравської сьмілости. Її ви товариші прочитайте і дайте собакам по зубах, щоб не брехали вам в живі очи про **"солону платню Екзекутиви", про невідомі і небувалі приватні справи наших товаришів.**

Може той "чесний" монтреальський босяк не знає, що Екзекутива нашої партії не лише, що не бере платні за свій труд, але ще докладає свого гроша до партійної справи; але Стеф. се знає і йому належить ся порядне "мордобитіє" за те, що умисно таку нікчемну брехню містить в своїй ґазетці.

Спілковці "Р. С." повинні затямити собі, що й на них спадає відвічальність за ту брехню, бо се їхня часопись. А ви товариші відізвіть ся на ті всі брехні ширені збакерованими мнимими "соціялістами" відізвіть ся так, щоб вас "Р. С." почуло!

ВІДОЗВА У.Ф.С.П. Ч. 8. В ГЕМТРЕМК, МІЧ., до всіх членів У.Ф.С.П. в Спол. Державах.

Дорогі Товариші:—

В послідних числах нашого партійного орґану "Робітника", а зглядно зараз же по-конвенційних виданях тогож, появилось скілька дописей з Детройт і Гемтремк, в котрих кидаєть ся лихе світло на наш відділ ч. 8, приписуючи нам начате нової кирині.

Ми, як відділ вислали сейчас до ред. "Робітника" допись, в якій представили дійсний стан річи, як рівнож подали тайну ціль авторів та їх дописий на нашу адресу. — Ну і на превеликий жаль нам сего не поміщено.

В виду сего, що дописі є страшенно фальшивими і обчисленими на розбите партиї, ми апелюєм до Вас Товариші, щоб Ви, як найскорше силою протесту зажадали від Ек. Ком. У.Ф.С.П., як рівнож від ред. "Робітника", щоб нам дано місце на оправдане.

Рівночасно просимо всїх товаришів здержатись з осудом, аж до часу виясненя справи.

В случаю не сповненя сеї просьби, ми, ради добра нашої орґанізації і власної оборони, будем змушені видати спеціяльні листки.

Справа грізна і пекуча тому спішіть Товариші.

Відд. ч. 8. У.Ф.С.П.
(Печатка відділу).

З повисшою відозвою секретар відділу прислав нам лист слідуючого змісту:

Гемтремк, 11—7, 1917.

До Ред. "Роб. Народа":—

Дорогі Товариші!

Просим ласкаво о поміщене нам сеї відозви.—

Надіємось на ласкаве виповнене нашої просьби, за що вже з гори дякуємо і стаємось

в борбі за соціялізм,

Від У.Ф.С.П. ч. 8.

П. Стельмах, секр.

PALACE ТЕАТР

SELKIRK AVE. МІЖ ПОВЕРС І ЕНДРУС.

В пятницю і суботу, 27 і 28 липня пічне ся показувати пречудова штука по три акти нараз п. з.

"THE SECRET KINGDOM"

Не пропустіть сеї штуки, бо відтак не будете мати нагоди побачи її початку.

Не забудьте побачити Charlie Chaplin-а в **"BEHIND THE SCREEN"**.

В понеділок і вівторок, 30 і 31 липня

"A MODERN THELMA"

В штуці сій виступають Vivian Martin і Harry Hilliard. Є се найкраща любовна штука з послідного століття.

Також буде сьмішна комедія.

В середу і четвер, 1 і 2 серпня послідна серія **"PHANTOMAS" і "GIRL FROM FRISCO"** серії сї перенесені з пятниці і суботи.

Незабаром побачите одиноко в нашім театрі

"РОСІЙСЬКУ РЕВОЛЮЦІЮ".

Слідіть за датою.

УКРАЇНСЬКИЙ КРАВЕЦЬ

З довголітною практикою, отворив свій варстат під ч. **299 SELKIRK AVE.**

Роблю гарні і модні убраня жіночі і мужеські від $25.00 і визче.

Направляю, прасую і чищу старі убраня.

Памятайте на адресу яка є:

299 SELKIRK AVE. WINNIPEG, MAN.

Й. Дворановський,
властитель.

ЧИТАЙТЕ, ПРО ВЕЛИКУ і СУМНУ НОВІСТЬ: ПРО УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД В ҐАЛИЧИНІ! — АВСТРІЯ ЗРАДИЛА ҐАЛИЦЬКИХ УКРАЇНЦІВ!

Бібліотека "Новий Сьвіт" випустила з друку книжочку п. з.

"Відокремлене Галичини"

Написав В. Левинський.

Як в 1848 р. так і в теперішній війні Австрія зрадила галицьких Українців. В східній Галичині Австрія вивішала на шибеницях тисячі Українців, а в її тюрмах не бракує і сивоволосих українських старців і маленьких дітий. А чого не могли доконати шибениці і тюрма — доконав перед смертію цісар Франц Йосиф І. Рівночасно з проклямованем польської незалежної держави він заповів і "відокремлене Галичини". Український народ віддав на ласку і неласку польської шляхти. І так-то в нову неволю попав весь наш народ! Ним розпорядились так, як в часах панщини розпоряджував ся пан зі своїм рабом.

В книжочці є описана боротьба українського народа від 1848 р. за що і кільки наш народ проляв крови і кілько то впало жертв в боротьбі за його слушні, сьвяті права і що з ним сталось в теперішній війні? Є також описано, що робили і зробили українські парляментарні посли, високі укр. "політики" і "Українське Корпоративне Підприємство у Відни".

Замовляйтеж і ширіть сотками при кождій нагоді книжочку "Відокремленя Галичини.

Ціна 12ц. 25 за $2.50. — 100 за $8.00. — 250 за $16.00.

ВИЙШЛА З ДРУКУ
РОБІТНИЧА ЧИТАНКА Ч. II.

Зміст:

Ів. Гилька: "На чужині та в дома"; Гордон Най: "Чому я є революціонером"; А. Бебель: "Міжнародність"; Ів. Франко: "Руїна величі старинного сьвіта". — "Причини землетрясень" і "Коли настане кінець сьвіта".

Ся книжочка містить красні статї і є дуже наукова. Ширіть же її при кождій нагоді.

Ціна 10ц. — 25 за $2.00 — 100 за $6.50.

За обома книжочками пишіть на адресу:

"NOWYJ SWIT"

Box 1051, Montreal, Que. Canada.

Без гроший не висилає ся.

Вже вийшов з друку

Кишенковий Словарець

Укр.-Анґлійський і Анґл.-Український

овдоблений золотими витисками і гербом України оправлений в мягоньку скірку і позабучний реджістер український і анґлійський.

448 сторін $1.50

Поручаємо також Вноь. Родимцям свій богато заосмотрений склад книжок, ґрамофонів, скрипок, і всяких инших музичних інструментів.

Пишіть по катальоґ книжок і музичних інструментів на адресу:

Ruska Knyharnia

848-850 Main St. Winnipeg, Man.

ДР. ІВАН К. ПАЗДРІЙ

перший і одинокий Укр. лікар у Вінніпеґу.

Має свою канцелярію при **259 Селкірк Евню.**

Доходячих пацієнтів принимає від 2—5 год. поп. і від 7—9 веч.

Телефон: **Ст. Джон 1506.**

Під управою Др. І. К. Паздрія виробляє ся у власній аптеці всякого рода ліки, після найновійшої штуки лікарської.

Кождий — хто лише захоріє на будь яку слабість повинен писати залучаючи 3 ц. марку, а у відповідь дістане пораду, або припоручить ся йому брати відповідні ліки. — Адресуйте так:

DR. I. C. PAZDREY

259 SELKIRK AVE. WINNIPEG, MAN.

МОНТРЕАЛ. КАНАДА.

МУЩИНИ!

Будьте отверті з Вашою хоробою і звертайтесь до ученого Доктора М. Г. ТУНА, знаменитого і відомого Хрістіян. курс. Спеціяліста по нат. Бальзами-Німецкі він лічить Венерічні Тайні хороби мужчин і женщин. — Чи Ви терпите? розстрою мулодиц, болящих, кровотечки, нечерочивости хороблив, річочки, потовки тривожних, хоробою міхідної вишки, ослаблених, нервових, розтроєн, неврастенія, нервових припадочних, опухоли, ревматизм, подагра, стрикоп пікуха, цукровою слабостию, надлишком, болем голови, безсмертию, запаленя легких, хоробою очий, тонсьними болїзнями, золотухою, чахоткою, знуженем, кашлем, пропонуючим, нечерочивостию, хоробою шкіри, очищаючи, медіцином газів, хоробою чирок, застуджеєм хребетного стовпа, печінки, ревматизмом, опасним, хоробою ух, всякими ранами, і нервостию. Коли Ви не дістали помочи в других лікарів і слабість задержалась і стала хронічною, то не отчайтесь і звертайтесь до одинокого українсько-руського-польського спеціяліста, а він своїми 102 досвідами, чисто-білими-медицинами, приготовленими з чистого природнього зіла, вилічить Вас.

На запита відповідю сейчас.

DR. M. H. THUNA
SPECIALIST
427 Main St.
Montreal, Que. Canada.

МОНТРЕАЛ

Д. С. ШКОЛЬНИКІВ П. М.

Український Хироподист

спеціяліст з 12 літною практикою лічить всякі недуги які би вони старі не були. Лічить найновійшими і найпевнійшими лікарствами.

Години урядові від 9 рано до 9 вечером.

Поважані Родимці!

Не забувайте, що всякі лікарства висилаю відворотною почтою, коли тільки подасьте, на що Ви хоруєте. А Ви те дістанете за невеликі гроші.

D. S. SCHOLNIKOFF P. M.

162 Cadieux St.,

Montreal, Canada.

ДОБРЕ ЗНАНА УКРАЇНСЬКА ГОЛЯРНЯ

містить ся на

142 HIGGINS AVE.

Хто лиш хоче бути по модному обстрижений та старанно обголений

нехай зайде до нас. Тут робить стало трох голярів. Хто раз зайде до нас, буде певно стало ходити а з нашої роботи буде завсїгди вдоволений. Наша адреса:

142 HIGGINS AVE.

в другім бльоку на полудне від Сіпіарської стації.

Й. Шасталь, властитель.

Прошу не забути, що УКРАЇНСЬКА РЕСТАВРАЦІЯ

зістала перенесена з 144 Логан аве. на

177 HENRY AVE.

Від Сі-Пі-Ар стації 1 блок на полудне як також і те, що там можете дістати сьвіжу і здорову їду прилагоджену на старокраєвий або тутешний спосіб Ціни від 5 до 50 цнт. Отворено від 6. год. рано до пізна в ночи.

П. Малкович, властителька.

ХТО ХОЧЕ МАТИ

гарно острижене своє волосе, — хай зайде до

УКРАЇНСЬКО - ПОЛЬСЬКОЇ ГОЛЯРНІ

на низше подану адресу:

A. Semkowicz

619 Selkirk Ave. Winnipeg.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

в Торонто

має на складі ріжні книжки, портрети, картки і т. п. Жадайте наш катальоґ, а ми Вам вишлемо даром.

Тут подаємо лише деякі з наших книжок, а то:

Січинський — Потоцький, драма	.50
Релігійна Пошесть	.25
Народна Політика	.50
Кому потрібна війна	.10
Як муж двох ґенералів вигодував?	.5
Земля і чоловік	.15
Як пан собі біди шукав?	.15
Мужицька Доля	.10
Календар "Нов. Сьвіт"	.30
Пролетаріят і національна справа	.10
Хлопи в раю	.6
Із моїх споминів	.15
Оповіданя	.8
Памятки К. Маркса	.2
Сказка	.6
Проч з соціялістами	.10
Збірка	.5
Іван Франко	.10
Революція в Росії	.15
Хмари чари і жарти	.15
Фільософія Штуки	.50
Робітничі пісні	.10
Боротьба о сонце	.3
Січовий Співаник	.25

Памятайте на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA
405 Queen Str. West.
Toronto, Ont., Canada.

"УКР. НАР. КАСА ХОРИХ" В ТРАНСКОНТ, МАН.

дає своїм членам на випадок хороби **запомогу по $7.00 через перших 12 тижнів і половину тої суми через других двайцять тижнів вже після 3 місяців** членської приналежности; виплачує **посмертного $300.00** після року членської приналежности.

Женщини - членкинї дістають запомогу в часї пологової слабости.

Членська вкладка виносить лише 50ц. місячно.

Інформації і статути можна дістати в льокали "Читальні ім. Т. Шевченка", де 'У.Н.К.Х.' відбуває свої мітінґи кождого четверга вечером, або в секретаря:

W. Cherewko

Box 208, Transcona, Man.

ЧИ ГОСТИЛИ ВИ КОЛИ

у М. ГАВРИСИШИНА

Коли нї, то загостіть на обід.

НА 267 SELKIRK AVE.

Winnipeg, Man.

У ВСЯКІЙ ПОТРЕБІ

вдавайте ся до адвокатів

SUFFIELD & GORSEY

Barristers, Solicitors, Notaries, Etc.

Они перепроваджують судові і кримінальні справи. Говорять по українськи. П. Ґорсей широко звісний в робітничих кругах.

Офіси їх находять ся в:

AVENUE BLOCK
265 Portage Ave.,

(4 поверх), Winnipeg, Man.

Телефон: **Main 5676.**

ЧИТАЙТЕ БО СЕ СПРАВЖНЯ НОВІСТЬ

Прегарно ілюстрований

КАЛЄНДАР "НОВИЙ СЬВІТ" На Рік 1917

Такого календаря як сей в українській мові не було ще нїколи. Старих, оклепаних імен сьвятих робітники вже досить начитали ся з року на рік в кождім календарі. "Новий Сьвіт" подає натомість щось нового, небувалого, а заразом щось пожиточного і поучаючого.

Календаріюм "Нового Сьвіта" є зладжене з житя славних людий та з найважнїйших дат в історії боротьби народних мас з ворогами поступу і волї. Тому сей календар є дійсним жерелом знаня і осьвіти для кождого робітника, що бажає фактів науки і правди, а не байок і обіцянок.

Дальше є в нїм много гарних річий до читаня: оповіданя, розвідки, поезії, нові робітничі коляди, — а все те гарно ілюстроване образками з житя робітничої кляси і великої війни; "Червоний Прапор" ілюстрований 6-ма боєвими образками. Відділи повинні замовляти сей календар в більшій скількости і ширити при кождій нагоді.

Не відкладайте-ж замовлень.

Ціна: Один 30 ц. з пересилкою 5 за $1.25; 10 за $2.25; 25 за $4.00.

Без гроший не посилаємо.

Адресуйте:

NOWYJ SWIT

Box 1051 Montreal, Que.

АДРЕСАР У.С.Д.П.

Екзекутивний Комітет У.С.Д.П.
Адреса:
Executive Committee of the U. S. D. P.
Box 3658 Winnipeg, Man.

Західний Окружний Комітет (Альберта і Бр. Колюмбія).
Секретар:
N. Tkaczuk,
Box 830 Fernie, B. C.

Східний Окружний Комітет (Онтеріо і Квебек)
Секретар:
J. Demediuk
Box 64, Hamilton, Ont.

АДРЕСИ СЕКР. ВІДДІЛІВ.

АЛБЕРТА.

LETHBRIDGE, ALTA.
Wm. Gontash
Box 40, Stafford Village, Alta.

CANMORE, ALTA.
N. D, Tkachuk Box 317

MEDICINE HAT, ALTA.
BB. Zmurczyk, 1230 Bridge St.

BELLEVUE, ALTA.
Wilna Dumka
F. Mokriy, Box 45

COLEMAN, ALTA.
Society "Nadia"
O. Mokrey, Box 158

VEGREVILLE, ALTA.
Borotba za Woliu
J. Boychuk

БРІТІШ КОЛЮМБІЯ.

FERNIE, B. C.
Tow. "Wolia"
W. Moysiuk, Box 510

MICHEL, B. C.
F. Mychayluk, Box 82

САСКЕЧЕВАН.

REGINA, SASK.
"Prawda"
W. Purich, 2023 McDonald St.

MOOSE JAW, SASK.
Tow. Zoria
T. Hryceniuk, 410 Home St. W.

МАНІТОБА.

WINNIPEG, MAN.
J. Tymoshyk, 132 Annabella St.

ELMWOOD, MAN.
N. Mycak,
Box 143, Louis Bridge

TRANSCONA, MAN.
J. Hooth Box 208

ОНТЕРІО.

COBALT, ONT.
M. Shamley,
Box 84, Giroux Lake, Ont.

SAULT STE. MARIE, ONT.
Al. Gerylewych Box 282.

ST CATHERINE, ONT.
I Hawryliuk 174 Ontario St.

OTTAWA, ONT.
Society "Nowe Zytie"
J. Kassian
Chateau Laurier Kitchen

TORONTO, ONT.
J. Petriw, 63 Cameron St.

WEST TORONTO, ONT.
J. Babuniak, 531 Perth Ave

WELLAND, ONT.
N. Charyk Box 908.

TIMMINS, ONT.
G. Rubanetz
Box 141, Shumacher, Ont.

HAMILTON, ONT.
M. Jeremijchuk, Box 64.

КВЕБЕК.

MONTREAL, QUE.
Tow. Borba,
John Juzenko, 473 Clarke St.

ВИЙШЛА З ДРУКУ НОВА дуже гарна і аґітаційна КНИЖКА "ХИТРА МЕХАНІКА"

(переклад з російського)

Книжка ся описує всї державні і урядові махінації та панські "зделки". Крім того, що она дуже поучаюча, то ще й смішна. Поспішайте з замовленями, бо наклад не великий. Замовленя і гроші можна надсилати на адресу:

C. Colody
Box 331 Toronto, Ont.

Ціна 15 центів.

Для Книгарень і орґанізацій значний опуст.

ARCHIVES OF ONTARIO
TORONTO